

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Ústav Politologie

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. LÍVIA SALZEROVÁ

Imigračné politiky Georga W. Busha a Baracka Obamu

Immigration Policies of George W. Bush and Barack Obama

Praha 2017

prof. Dr. Pavel Barša, M.A., PhD.

POĎAKOVANIE

Rada by som sa poďakovala prof. Dr. Pavelovi Baršovi, M.A., PhD., za odborné vedenie tejto diplomovej práce, jeho čas, cenné rady a priateľský prístup.

PREHLÁSENIE

Prehlasujem, že som celú diplomovú prácu vypracovala samostatne, za riadneho použitia a citovania uvedených zdrojov, a že práca nebola využitá v rámci iného štúdia alebo na získanie iného titulu.

V Prahe dňa .....

.....

Bc. Lívia Salzerová

ABSTRAKT

Predložená diplomová práca sa venuje problematike americkej imigračnej politiky, pričom dôraz je kladený na imigračné politiky dvoch bývalých prezidentov USA – Georga W. Busha a Baracka Obamu a na ich komparáciu. Hlavným účelom tejto práce je zodpovedať na otázku, prečo zlyhali ich komplexné imigračné reformné plány.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

USA; imigrácia; imigračné politiky; George W. Bush; Barack Obama

ABSTRACT

The presented diploma thesis deals with the issue of American immigration policy, with emphasis on the immigration policies of the two former US presidents – George W. Bush and Barack Obama, and their comparison. The main purpose of this thesis is to answer the question, why their comprehensive immigration reform plans failed.

KEYWORDS

US; Immigration; Immigration Policies; George W. Bush; Barack Obama

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CBP – Úrad pre clo a ochranu hraníc (*U.S. Customs and Border Protection*)

DACA – Odložený proces pre detských prichádzajúcich (*Deferred Action for Childhood Arrivals*)

DAPA – Odložený proces pre rodičov Američanov a zákonných stálych obyvateľov (*Deferred Action for Parents of Americans and Lawful Permanent Citizens*)

DHS - Ministerstvo pre vnútornú bezpečnosť (*Department of Homeland Security*)

DOS - Ministerstvo zahraničných vecí USA (*U.S. Department of State*)

ICE - Agentúra presadzovania imigračných a colných predpisov (*U.S. Immigration and Customs Enforcement*)

IIRIRA - Reforma nelegálneho prisťahovalectva a zákon o zodpovednosti za prisťahovalectvo z roku 1996 (*Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act of 1996*)

INA – Zákon o imigrácii a občianstve (*Immigration and Nationality Act*)

INS - Imigračná a naturalizačná služba (*Immigration and Naturalization Service*)

NSEERS – Národný bezpečnostný registračný systém registrácie vstupu a výstupu (*National Security Entry Exit Registration System*)

USCIS - Služby pre občianstvo a imigráciu (*United States Citizenship and Immigration Services*)

OBSAH

Úvod.....	8
1 Migrácia – typy a príčiny.....	10
2 Imigračná politika USA.....	13
2.1 USA ako národ prisťahovalcov?.....	13
2.2 Historický vývoj imigračnej politiky USA.....	14
2.3 Kto rozhoduje o americkej imigračnej politike?.....	20
3 Imigračné politiky Georga W. Busha.....	23
3.1 Imigračné vízie Georga W. Busha pri vstupe do prezidentského úradu.....	23
3.1.1 Republikánska strana a otázka imigrácie.....	24
3.2 Presadzovanie imigračných plánov.....	26
3.2.1 Zmeny v imigračnej politike po 9/11.....	28
3.3 Druhé prezidentské obdobie.....	33
3.4 Zhodnotenie imigračných politík Georga W. Busha.....	38
4 Imigračné politiky Baracka Obamu.....	40
4.1 Imigračné vízie Baracka Obamu pri vstupe do prezidentského úradu.....	40
4.1.1 Demokratická strana a otázka imigrácie.....	42
4.2 Presadzovanie imigračných plánov.....	42
4.3 Druhé prezidentské obdobie.....	45
4.4 Zhodnotenie imigračných politík Baracka Obamu.....	47
Záver.....	49
Zoznam použitej literatúry.....	53
Prílohy.....	58

ÚVOD

Imigrácia vždy bola a bude zložitou témou, ktorej sa budú musieť venovať vedúci predstavitelia vyspelých demokratických krajín, ktoré zápasia s vysokým prisťahovalectvom. Žiadna prosperujúca demokratická krajina na svete nedokáže udržať svoj ekonomický rast bez zahraničnej pracovnej sily. Príčiny sú väčšinou tie, že títo pracovníci pracujú často v pozíciách, ktoré domáce obyvateľstvo nevie alebo nechce vykonávať. Často sa jedná o nízkokvalifikovaných pracovníkov, ktorí budú robiť všetko preto, aby sa užívali a zabezpečili svoju rodinu, avšak v poslednej dobe narastá aj prisťahovalectvo vysokokvalifikovaných a vzdelaných pracovníkov, ktorí majú takisto pozitívny vplyv na ekonomiku v danej krajine. S tým, ako vzrastá prisťahovalectvo, sa však musia zvyšovať aj opatrenia na jeho reguláciu. Napriek tomu, že pre prosperujúcu krajinu sú títo pracovníci nevyhnutní, je dôležité, za akých okolností do krajiny prídu a v akom počte. Krajina musí zabezpečiť, aby sa do krajiny prisťahovalci dostávali prostredníctvom legálnych prostriedkov, inak to má negatívny vplyv na bezpečnosť a ekonomiku v krajine. Rovnako musí regulovať počet prichádzajúcich pracovníkov, inak to môže mať negatívny vplyv na domáce obyvateľstvo, ktoré si na úkor zahraničných pracovníkov napríklad nebude vedieť nájsť adekvátnu pracovnú pozíciu.

Medzi krajiny, ktoré s problémom imigrácie zápasia takmer od svojho počiatku, bez pochyby radíme Spojené štáty americké. USA už dlhé dekády svojej existencie predstavujú lákadlo pre ľudí, ktorí hľadajú novú šancu, zmenu a chcú uskutočniť svoj „americký sen“. Už dlhé roky však majú nefungujúci imigračný systém, ktorý v podstate umožňuje žiť množstvu ľudí iných národností v krajine nelegálne a pracovať tam. Je to dôsledok nedostatočnej legislatívy v posledných desaťročiach, ktoré by túto nefungujúcu imigračnú politiku v krajine reformovali.

V rámci tejto diplomovej práce sa budeme zaoberať problematikou imigračných politík v Spojených štátoch amerických, pričom dôraz budeme klásť na analýzu imigračných politík Georga W. Busha a Baracka Obamu a na ich následnú komparáciu. Budeme sa snažiť, okrem iných, zodpovedať na tieto výskumné otázky: S akými víziami imigračnej politiky vstupovali George W. Bush a Barack Obama do prezidentského úradu? S akými prekážkami sa pri ich presadzovaní stretli? Čo z ich plánov a v akej podobe po ich odchode zostalo? Hlavnou otázkou, na ktorú sa budeme snažiť nájsť odpoveď bude otázka: Prečo pokusy o komplexnú imigračnú reformu Georga W. Busha a Baracka Obamu zlyhali?

Budeme postupovať metódou komparatívnej analýzy. Najprv podrobne analyzujeme imigračné politiky oboch bývalých prezidentov a na záver ich porovnáme, pričom sa budeme zameriavať na náš hlavný cieľ, a to zistiť, aké podobnosti a odlišnosti existujú medzi imigračnými politikami Georga W. Busha a Baracka Obamu.

Predložená diplomová práca bude členená do štyroch kapitol. Prvá kapitola sa bude venovať vysvetleniu základných pojmov týkajúcich sa migrácie. Druhá kapitola sa bude venovať americkej imigračnej politike, a to najmä z hľadiska jej historického vývoja. Tretia kapitola sa bude venovať imigračným politikám Georga W. Busha – jeho víziám pri vstupe do prezidentského úradu, presadzovaniu týchto plánov a prekážkam, s ktorými sa pri ich presadzovaní stretol. Bude tu vysvetlené, ako a prečo sa snažil reformovať imigračnú politiku USA. Podobne bude koncipovaná aj posledná, štvrtá kapitola, s rozdielom, že bude zameraná na imigračné politiky Baracka Obamu. V závere poskytneme zhrnutie celej diplomovej práce, pričom sa zameriame na jej hlavný cieľ, a to porovnanie imigračných politík týchto dvoch bývalých prezidentov.

Budeme čerpať z primárnych i sekundárnych zdrojov. Zameriame sme sa na získanie informácií z prevažne zahraničných zdrojov. V rámci primárnych zdrojov budeme čerpať najmä z americkej vládnej webovej stránky congress.gov, kde sa nachádzajú všetky zákony či návrhy zákonov predložené americkým Kongresom, a to aj v skrátenej podobe. Budeme čerpať i z iných oficiálnych stránok amerických vládnych inštitúcií zaoberajúcich sa imigračnou politikou. V rámci sekundárnych zdrojov využijeme monografie zaoberajúce sa americkou imigračnou politikou, najmä však v úvodných dvoch kapitolách zaoberajúcich sa migračnou terminológiou a historickému prierezu prisťahovalectva do USA. Vzhľadom k tomu, že imigračné politiky Georga W. Busha a Baracka Obamu sú pomerne aktuálnou témou z posledných rokov, veľké množstvo informácií získame z odborných článkov a analýz inštitúcií venujúcim sa otázkam migrácie (napríklad *Migration Policy Institute*, *Pew Research Center*, *Center for Immigration Policy*), ale aj z elektronických článkov, napríklad na weboch *CNN* či *BBC*.

1 Migrácia – typy a príčiny

Migrácia je stará ako ľudstvo samotné. Ľudia sa od pradávna neustále presúvali z jedného miesta na iné v snahe zaistiť si lepšie podmienky pre život alebo preto, aby unikli hrozbám ohrozujúcich ich život. V minulosti šlo prevažne o prírodné hrozby či nepriateľských susedov.¹ Osoba, ktorá sa takto presúva a migruje sa nazýva **migrant**. **Migrácia** teda znamená akýkoľvek geografický pohyb osôb z jedného miesta na druhé bez ohľadu na jeho dĺžku, rozloženie či motív. Podľa týchto charakteristík však migráciu môžeme deliť na viacero typov.

Z hľadiska *času a priestoru* možno migráciu rozdeliť na trvalú a dočasnú. **Trvalá migrácia** je dlhodobá a trvá viac ako rok, **dočasná** naopak trvá menej ako jeden rok. Táto kategorizácia má však isté nedostatky. Za prvé, reálny čas pobytu migranta v krajine sa nemusí zhodovať s jeho pôvodnou predstavou dĺžky pobytu. Za druhé, je zložité určiť, čo môžeme považovať za migráciu a čo len za mobilitu. Osoba sa môže napríklad presunúť do inej krajiny na dlhšiu dobu, pričom ide len o dlhodobý pracovný pobyt, stáž alebo dovolenku – jednotlivca v tomto prípade nemôžeme považovať za migranta. To sa týka migrácie najmä v rámci európskeho priestoru, kde je povolený voľný pohyb osôb a teda vo väčšine prípadov nie je nutné vybavovať pracovné či študijné povolenia a víza. Kategorizácia na vnútroštátnu a medzinárodnú migráciu je jasná. V rámci **vnútroštátnej migrácie** jednotlivец migruje z jedného miesta na druhé v rámci jednej krajiny, v rámci **medzinárodnej migrácie** migruje z jednej krajiny do inej.²

Migráciu môžeme kategorizovať aj podľa *umiestnenia migrantov a smeru ich pohybu*. Migrant migruje medzi krajinami alebo miestami, pričom z hľadiska jeho domovskej krajiny ide o **emigráciu**, z hľadiska cieľovej krajiny ide o **imigráciu**. Rovnako je to u ďalších kategórií, kde **pôvod** znamená krajinu, resp. miesto, odkiaľ migrant pochádza, a **destinácia** miesto, kde migruje. Takéto rozdelenia majú takisto svoje slabiny, a to najmä to, že nie vždy sa smer pohybu dá chápať len dichotomicky - teda, že jednotlivец môže migrovať aj medzi viacerými miestami.³

---

¹ AMBROSEK, RENEE: *American Debates: UNITED STATES POLICY ON IMMIGRATION*. New York: The Rosen Publishing Group Inc., 2008, s. 7.

² COLLYER, Michael; HAAS, de Hein: *Developing Dynamic Categorisations of Transit Migration*. In: POPULATION, SPACE AND PLACE 18 (2012), s. 470.

³ Ibid, s. 471.

Zo *štátnej perspektívy* možno migráciu rozdeliť na **legálnu** a **nelegálnu**. Krajiny vyžadujú od svojich budúcich prisťahovalcov, aby sa pri vstupe do krajiny zaregistrovali a tým deklarovali svoju túžbu imigrovať. Ak imigrant splní všetky náležitosti daného štátu a je do tohto štátu prijatý, je považovaný za legálneho prisťahovalca. Na danom území môže legálne bývať a pracovať. Pri splnení ďalších podmienok po určitom čase môže získať aj občianstvo daného štátu. Množstvo ľudí pri vstupe do svojej cieľovej krajiny sa však neregistruje, prípadne im nie je povolený vstup, dlhodobý pobyt v krajine a možnosť pracovať, ale do krajiny napriek tomu vstúpia, bývajú a pracujú tam. Takéto osoby sú považované za nelegálnych imigrantov. Do tejto skupiny však možno zaradiť aj osoby, ktoré sa zaregistrovali, bol im povolený vstup, ale potom prestali dodržiavať určité pravidlá pre legálny pobyt na danom území (môže sa jednať napr. o porušovanie zákonov, ale aj o uplynutí doby ich pobytu) a teda im bola odopretá možnosť legálne pobývať a pracovať na území daného štátu. Takýmto osobám hrozia sankcie, väzenie či vyhostenie.⁴

Ďalším rozdelením podľa štátnej perspektívy je rozdelenie na **regulérnu** a **neregulérnu** migráciu. Neexistuje úplne jasné a všeobecne akceptované vymedzenie týchto pojmov. Dalo by sa však povedať, že neregulérna migrácia znamená pohyb osoby, ktorý sa odohráva mimo regulačných noriem vysielajúceho, tranzitného a prijímajúceho štátu. Z hľadiska cieľovej krajiny ide o vstup, pobyt a prácu v tejto krajine bez potrebných dokumentov a povolení, ktoré vyžadujú imigračné predpisy. Z hľadiska vysielajúcej krajiny ide o situáciu, kedy osoba prekračuje štátne hranice bez platného cestovného pasu, prípadne ak nespĺňa administratívne požiadavky na opustenie krajiny. To však neplatí napríklad pre prípad pašovania a obchodovania s ľuďmi, kedy sa jedná o nelegálnu migráciu.⁵

Pri skúmaní migrácie je dôležité uviesť si aj jej *príčiny*. Na príčiny prisťahovalectva sa odborníci väčšinou nazerajú skrz „**push**“ a „**pull**“ faktory. Push faktory sú faktory, kvôli ktorým sa obyvateľ jedného štátu rozhodne emigrovať do štátu iného. Ide o negatívne faktory v rámci domovskej krajiny jednotlivca, ktorý sa rozhodne presťahovať do krajiny inej, kde tieto faktory nie sú (prípadne si myslí, že tam nie sú). Môže sa jednať napríklad o vojnu, chudobu, hladomor, nedostatok pracovných pozícií, nízku životnú úroveň, obmedzovanie základných ľudských práv a podobne. Pull faktory sú pozitívne stimuly, faktory, ktoré migrant vidí v krajine, do ktorej chce imigrovať a aj na základe toho sa do nej

---

⁴ AMBROSEK, RENEE: op. cit., s. 8-9.

⁵ PERRUCHOUD, RICHARD; REDPATH-CROSS, JILLYANNE, eds.: *Glossary on Migration*. Geneva: International Organization of Migration, 2011, s. 54.

prestahuje. Takýmito stimulmi môže byť napríklad vysoká životná úroveň, mier s dostatok pracovných príležitostí.⁶

Medzi najčastejšie dôvody toho, že sa jednotlivец rozhodne presťahovať na iné miesto, je **práca, štúdium, dôchodok, či spojenie rodiny**. Tieto príčiny sa samozrejme môžu prekryvať a vzájomne dopĺňať a časom sa meniť. Často sa ale môže stať, že osoba nemigruje na základe svojej vlastnej vôle. Je preto potrebné rozlišovať **dobrovoľnú** a **nútenú** migráciu. V rámci dobrovoľnej migrácie sa migrant sám rozhodne, že sa chce presťahovať. Nútená migrácia zahŕňa utečencov, čo je však diskutabilné vzhľadom k tomu, že Úrad vysokého kancelára OSN pre utečencov zdôrazňuje, že utečenci nespádajú ku kategórii migrantov, napriek tomu, že majú spoločné črty.⁷ Podľa Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 sa utečencom rozumie „osoba, ktorá je nútená utiecť zo svojej krajiny kvôli prenasledovaniu, vojne alebo násiliu. Táto osoba má opodstatnený strach z prenasledovania z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, politického presvedčenia alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine. S najväčšou pravdepodobnosťou sa nemôže vrátiť domov, alebo sa obáva tak urobiť. Medzi najčastejšie príčiny úteku utečencov zo svojich krajín sú vojny, etnické, kmeňové a náboženské násilie.“⁸

---

⁶ AMBROSEK, RENEE: op. cit., s. 8.

⁷ COLLYER, MICHAEL; HAAS, DE HEIN: op. cit., s. 472.

⁸ What is a Refugee? *USA for UNHCR. The UN Refugee Agency*. [on-line]. Dostupné z <http://www.unrefugees.org/what-is-a-refugee/> [cit. 20. února 2017].

2 Imigračná politika USA

2.1 USA ako národ prisťahovalcov?

Spojené štáty americké sú často označované ako „*národ prisťahovalcov*“. Keď sa takmer každý Američan snaží vystopovať svoj pôvod, v blízkej či ďalekej minulosti nájde svojich predchodcov, ktorí pochádzajú z územia mimo USA. Predpokladá sa, že aj pôvodní, domorodí Američania sú pôvodne prisťahovalci, ktorí prišli na územie Spojených štátov medzi rokmi 30 000 až 13 000 pred našim letopočtom.⁹ USA teda nepochybne patria k imigračným krajinám, ktoré sú tvorené rôznymi národnými a kultúrnymi vplyvmi. V takýchto krajinách je veľmi zložitá hľadať zdroje spoločnej národnej identity, keďže ju nemožno spájať so slávnou históriou, spoločným náboženstvom či kultúrou v najširšom slova zmysle, ale je potrebné hľadať iné zdroje národnej identity. V prípade USA je to „*hodnotová výbava amerického politického systému a „poslanie“ šíriť civilizáciu a demokraciu vo svete*“.¹⁰

Pod pojmom **imigračná politika** rozumieme súbor pravidiel danej krajiny, prostredníctvom ktorých kontroluje svoje hranice a národnú zvrchovanosť. Imigračná politika je vždy diskriminačná. Niektorým ľuďom povolí vstup do krajiny a iným nie. Ľuďom sa väčšinou povoľuje vstup na základe rodinných väzieb, vzdelania a znalostí. Vylučované osoby sú často osoby nežiaduce, napríklad s kriminálnou minulosťou.¹¹

Už od počiatku americkej histórie proti sebe súperili dva protichodné postupy voči imigrácii do Spojených štátov amerických. **Obhajcovia prisťahovalectva** do USA tvrdia, že imigranti môžu prispieť svojej cieľovej krajiny vo viacerých smeroch. Často sa usídľujú v oblastiach vnútri mesta, ktoré sú spojené so sociálnymi či ekonomickými problémami a teda tam často nechce bývať domáce obyvateľstvo. Tam si často otvárajú nové podniky a obchody a postupne tak obnovujú zabudnuté komerčné oblasti.¹² Ďalším „pro-imigračným“ argumentom je to, že prisťahovalci prijímajú pracovné miesta, „ktoré nikto iných nechce prijať“. Pracujú často ako manuálni pracovníci, ktorí dostávajú nízke mzdy – napriek tomu sú však vyššie než mzda, ktorý by dostali za rovnakú prácu vo svojej domovskej krajine. Tento argument platí najmä pre imigrantov v minulosti, ale aj v súčasnosti – v poslednej dobe sa však k tomu pridáva aj druhý protipól, a to ten, že vzrastá prisťahovalectvo

---

⁹ AMBROSEK, RENEE: op. cit., s. 11.

¹⁰ DVOŘÁKOVÁ, VLADIMÍRA: *Spojené štáty americké: spoločnosť a politika*. Praha: Libri, 2002, s. 261.

¹¹ GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: *The Congressional Politics of Immigration Reform*. Boston: Allyn&Bacon, 1999, s. 5.

¹² GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: Op. cit., s. 65.

vysokokvalifikovaných pracovníkov, ktorí si nachádzajú prácu v lukratívnych a špecializovaných sférach (napríklad informačné technológie, medicína, biotechnológie a inžinierstvo). Aj vďaka takýmto kvalifikovaným pracovníkom sa tieto oblasti stále rozvíjajú.¹³

Naproti tomu, **zástancovia reštriktívnej imigračnej politiky** argumentujú, že prisťahovalci si kladú nároky na sociálne a vládne inštitúcie a to na federálnej, štátnej i lokálnej úrovni. Zároveň znamenajú určité náklady pre pracovný trh a to najmä na lokálnej úrovni (vytvárajú sa napríklad asistenčné programy pre imigrantov). Existujú veľké kultúrne rozdiely medzi domácim obyvateľstvom a najmä tými, ktorí pochádzajú z „ne-západných“ a nevyspelých krajín, ktorí sa často koncentrujú v určitých oblastiach a budujú si svoje vlastné etnické komunity. To budí u domáceho obyvateľstva dojem, že sa nechcú asimilovať s domácou spoločnosťou, prijať ich kultúru a „amerikanizovať“ sa. Deti takýchto prisťahovalcov navštevujú verejné školy, zatiaľ čo nemajú znalosti anglického jazyka, čo môže mať zlý vplyv na celkovú úroveň vzdelania.¹⁴ Čo sa týka ekonomickej oblasti a predtým spomínaných pro-imigračných argumentov - že imigranti pracujú na pozíciách, ktoré nechce vykonávať domáce obyvateľstvo – proti tomu odporcovia imigrácie tvrdia, že domáce obyvateľstvo by tieto práce chcelo vykonávať, mzdy sú však za takéto pracovné pozície nastavené veľmi nízko a firmy nie sú nútené ich zvyšovať, keďže prisťahovalci túto prácu vykonávajú aj za takúto nízku mzdu. Zároveň argumentujú, že síce existuje aj určitý počet vysokokvalifikovaných imigrantov, nie je ich však dostatok v porovnaní s prisťahovalcami, ktorí do krajiny prichádzajú napríklad z dôvodu zlúčenia rodín a ktorí sú väčšinou nízko kvalifikovaní pracovníkmi.¹⁵ Americké protiprisťahovateľské hnutia sa nazývajú pojmom „**nativizmus**“. Ide o hnutia prejavujúce sa negatívnou formou etnocentrizmu a ktoré sú zamerané proti vonkajším skupinám, ktorých odlišnosti majú negatívny dopad na domáce obyvateľstvo. Tieto odlišnosti môžu byť definované ideologicky, nábožensky, rasovo, etnicky či národne.¹⁶

2.2 Historický vývoj imigračnej politiky USA

Pohyb skrz hranice Spojených štátov nebol nikdy úplne neobmedzený. Už po vzniku USA mnohé jeho štáty prijali zákony, ktoré zahŕňali obmedzenia pohybu obyvateľstva, čo

---

¹³ AMBROSEK, RENEE: op. cit. 19 – 20.

¹⁴ GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: Op. cit., s. 65.

¹⁵ AMBROSEK, RENEE: op. cit. 21-22.

¹⁶ BARŠA, PAVEL; BARŠOVÁ, ANDREA: *PŘÍSTEHOVALECTVÍ A LIBERÁLNÍ STÁT: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, s. 52.

bolo zamerané najmä na zabránenie vstupu nežiaducich osôb – zločincov, bezdomovcov, telesne postihnutých ľudí, ľudí s chorobami a mentálne chorých. Migrácia na federálnej úrovni však nebola obmedzovaná a Kongres bol v tejto otázke v 19. storočí neaktívny. Až do roku 1870 Najvyšší súd nezaznamenal žiadnu federálnu kontrolu imigračnej politiky. V dnešnom zmysle však obmedzenia imigrácie nastali až od 80. rokov 19. storočia, kedy boli zavedené prvé kvóty a systémy preferencií. S prijímaním zákonov, ktoré boli v 20. storočí čoraz reštriktívnejšie, sa do popredia začal dostávať problém nelegálnej migrácie.¹⁷

Históriu imigračnej politiky je možné rozdeliť do viacerých období. Aj keď sa názory odborníkov v tomto prípade líšia, existuje množstvo záchytných bodov americkej imigračnej politiky, o ktoré sa možno oprieť. Zvolili sme si rozdelenie Davida Heera, ktorý stanovuje päť období histórie americkej imigračnej politiky s ohľadom na legislatívu.¹⁸

1. Obdobie neobmedzeného vstupu (1789 – 1874)

Od založenia Spojených štátov amerických až do 80. rokov 19. storočia v USA prevažovala v rámci imigrácie *politika otvorených dverí*. Na federálnej úrovni nebolo prisťahovalectvo nijak obmedzené, čiastočne bolo obmedzené len na úrovni jednotlivých štátov – napríklad kontrolou prichádzajúcich lodí, prípadne vyžadovaním povolenia na pobyt, čo ovplyvňovalo vstup a pobyt cudzincov na určitých miestach v USA - napriek tomu však vo všeobecnosti ľudia nečelili veľkým prekážkam v tom, aby sa prisťahovali. Toto obdobie nie je na federálnej úrovni nijakým spôsobom legislatívne ukotvené a vyznačuje sa najmä vysokým prisťahovalectvom.¹⁹ Ku koncu tohto obdobia sa už začínajú objavovať snahy, ako túto imigráciu obmedziť, tieto snahy však vyústili len do plánov pre právne akty, ktoré boli prijaté až v ďalších obdobiach.

2. Obdobie počiatočných obmedzení (1875 – 1917)

Americká spoločnosť si postupne začínala uvedomovať narastajúce negatívne dopady vysokej imigrácie na svoju spoločnosť a tak Kongres začal vyvíjať aktivitu v tejto oblasti a prijímať prvé zákony regulujúce prisťahovalectvo do krajiny. Charakteristickým rysom tohto obdobia bolo to, že prisťahovalci už neprevažovali tí zo severozápadnej, ale južnej a strednej Európy. Počet prisťahovalcov vzrastal aj vďaka zníženým nákladom a vyššej

---

¹⁷ GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: Op. cit., s. 11.

¹⁸ viz HEER, DAVID: *Immigration in America's Future: Social Science Findings and the Policy Debate*.

¹⁹ BLOEMRAAD, IRENE; GRAAUW, DE ELS: Immigrant Integration and Policy in the United States: A Loosely Stitched Patchwork. In: Frideres, James; Biles, John (eds.): *International Perspectives: Integration and Inclusion*. 2012, s. 207 – 208.

rýchlosti dopravy.²⁰ Začiatkom 80. rokov 19. storočia sa teda pomyselná otvorená „brána“ do USA začala postupne zatvárať. Začali sa prijímať zákony, ktoré demonštrovali rasovú hierarchiu a ktoré vylúčili určité rasy a národy z možnosti imigrovať do USA.²¹

Zákon **Page Act** z roku **1875** znamená začiatok priamej federálnej regulácie imigrácie. V rámci tohto zákona bol vytvorený prvýkrát v histórii americkej imigračnej politiky pojem „ilegálni cudzinci“, inak chápaní aj ako nežiaduci cudzinci. Medzi nich zákon zaraďoval prostitútky a trestancov (v roku 1882 sa do danej kategórie boli zaradené aj mentálne choré osoby a chudobní, nemajetní jedinci).²² Tento zákon však nevytvoril účinnú imigračnú byrokráciu, len zakazoval týmto „ilegálnym cudzincom“ vstúpiť na pôdu USA.²³ Po objavení zlata v roku 1848 bola v USA požiadavka po pracovnej sile z Číny. Číňania boli prijímaní najmä preto, aby zabezpečili výstavbu železničnej trate - pre Spojené štáty bolo totiž výhodné zamestnávať Číňanov vďaka ich pracovitosti, schopnostiam a ochote pracovať za nízke mzdy, Číňania zas unikli zo svojej krajiny, kde bola veľká chudoba. V USA však boli vnímaní ako tovar, nie ako osoby, ktoré sú v USA vítané.²⁴ Preto sa postupne začali snahy o zamedzenie tejto vysokej imigrácie Číňanov. **Chinese Exclusion Act** bol napokon prijatý v roku **1882** a zakazoval vstup čínskych pracovníkov na americkú pôdu a naturalizáciu Číňanov, ktorí na území USA v tom čase legálne žili.²⁵ V roku **1891** bol v USA vytvorený **Imigračný úrad** a v roku **1892** došlo k otvoreniu prvej imigračnej stanice **Ellis Island**.²⁶ Tá sa stala vstupnou bránou pre viac ako 12 miliónov prichádzajúcich osôb do USA. Ku koncu roku 1954 bola však definitívne zatvorená.²⁷ V roku **1917** bol napriek vetu vtedajšieho prezidenta Woodrowa Wilsona prijatý **The Literacy Law**, ktorý bol namierený proti prisťahovalcom z východnej a južnej Európy tým, že nádejní prisťahovalci museli absolvovať test gramotnosti.²⁸ Tento zákon zároveň určil kategórie ľudí, ktorí do USA nemôžu imigrovať, a to obyvateľov

---

²⁰ HEER, DAVID: *Immigration in America's Future: Social Science Findings and the Policy Debate*. Boulder: Westview Press, 1996, s. 38.

²¹ BLOEMRAAD, IRENE; GRAAUW, DE ELS: op. cit., s. 208.

²² DeLAET, DEBRA L.: *U. S. Immigration Policy in an Age of Rights*. Westport: Praeger, 2000, s. 26.

²³ BARŠA, PAVEL; BARŠOVÁ, ANDREA: op.cit., s. 56-57.

²⁴ HING, ONG BILL: *Defining America through Immigration Policy*. Philadelphia: Temple University Press, 2004, s. 28 – 30.

²⁵ JOPPKE, CHRISTIAN: *Immigration and the Nation-state: the United States, Germany and Great Britain*. Oxford: Oxford University Press, 1999, s. 24.

²⁶ BARŠA, PAVEL; BARŠOVÁ, ANDREA: op. cit., s. 57.

²⁷ BANKSTON, CARL L. III (ed.): *Encyclopedia of American Immigration*. Pasadena: Salem Press, 2010, s. 313.

²⁸ DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 31.

ázijských štátov – Indie, Indočíny, Saudskej Arábie, Východnej Indie a iných menších ázijských štátov (tzv. new Asiatic Barred Zone).²⁹

3. Obdobie maximálnych obmedzení (apríl 1917 – december 1941)

Po prvej svetovej vojne v USA sa do popredia dostáva rasizmus, nacionalizmus, strach z radikalizmu a nejasné ekonomické podmienky. Táto situácia ovplyvňovala ďalšiu podobu imigračnej politiky v USA. Počas tohto obdobia americkej imigračnej politiky príchod prisťahovalcov dramaticky poklesol vďaka prijímaniu kvót. Rok **1921** bol značne poznačený ekonomickým úpadkom. Americkí pracovníci sa obávali, že stratia svoju prácu kvôli vysokému množstvu prisťahovalcov v krajine. Preto Kongres schválil **dočasné obmedzenie migrácie**.³⁰ V roku **1924** bol prijatý *Immigration Act*. Tento imigračný zákon zaviedol ročnú kvótu prisťahovalcov na 150 000 imigrantov. Zároveň stanovil aj obmedzenie pre prisťahovalcov z jednotlivých krajín, kedy do krajiny mohlo legálne vstúpiť maximálne 2% z počtu obyvateľov danej národnosti, ktorý bol vypočítaný v rámci sčítania obyvateľstva USA v roku 1890.³¹ Toto obmedzenie bolo namierené opäť proti prisťahovalcom z východnej a strednej Európy a zároveň šlo o snahu posilniť migráciu zo západnej a severnej Európy, aby bola zachovaná existujúca rasová a etnická skladba obyvateľstva v krajine. Tento systém bol zachovaný až do roku 1965.³²

4. Obdobie liberalizácie (december 1941 – apríl 1980)

Po druhej svetovej vojne zvädzali Spojené štáty americké dlhý ideologický boj so Sovietskym zväzom. USA sa snažili maximalizovať svoju moc v medzinárodných vzťahoch, čo vplývalo aj na jej imigračnú politiku. To malo za následok ukončenie dlhotrvajúcej diskriminácie ázijských imigrantov a prijatie miliónov utečencov z krajín, ktoré boli pod komunistickým vplyvom. V tomto období teda opäť vidíme veľký nárast imigrácie do USA.³³ V tomto období viedli dve dôležité udalosti k potrebe liberalizácie americkej imigračnej politiky. Za prvé, americká verejnosť sa dozvedela o krutosti nacistov počas druhej svetovej vojny, čo podnietilo ich obrovskú podporu ľudských práv. To sa premietlo do požiadavky o prijatie väčšieho množstva utečencov a zároveň o odstránenie systému kvót podľa štátnej príslušnosti. Za druhé, začiatok Studenej vojny mal za následok snahu prijímať utečencov

---

²⁹ HEER, DAVID: op. cit., s. 42.

³⁰ Ibid, s. 45.

³¹ HAYES, HELENE: *U. S. Immigration Policy and the Undocumented: Ambivalent Laws, Furthive Lives*. Westport: Praeger, 2001, s. 13.

³² BARŠA, PAVEL; BARŠOVÁ, ANDREA: op. cit., s. 58.

³³ HEER, DAVID: op. cit., s. 50.

z komunistických krajín a liberalizovať systém kvót, ktorý diskriminoval niektorých amerických spojencov v Európe.³⁴ Imigrácia v tomto období bola teda povolená hlavne dvom skupinám prisťahovalcov, a to utečencom prichádzajúcim z devastovanej a vojnou zničenej Európy, a utečencom a migrantom z krajín, ktoré patrili do zahranično-politického záujmu USA.³⁵ V roku 1942 bol prijatý vojnový program - **Bracero Program**, ktorý začal ako súbor bilaterálnych dohôd s viacerými krajinami západnej hemisféry vrátane Mexika. Poskytoval dočasné pracovné povolenia najmä pre Mexičanov, aby mohli v USA získať prácu na určité obdobie, väčšinou v oblasti poľnohospodárstva a stavitel'stva. Títo „braceros“ boli lacnou a ľahko využiteľnou pracovnou silou.³⁶ V roku 1948 bol prijatý zákon **Displaced Persons Act**, ktorý umožnil (po rozšírení zákona v roku 1950) viac ako 400 000 utečencom prevažne z Európy, stať sa permanentnými americkými obyvateľmi.³⁷ Zákon bol prijatý najmä vďaka apelu prezidenta Trumana na Kongres, aby prijal legislatívu na pomoc týmto utečencom, vysídleným osobám žijúcim v Nemecku, Taliansku a Rakúsku.³⁸

Napriek liberalizácii imigračnej politiky po druhej svetovej vojne sa dá zákon z roku 1952 – **Immigration and Nationality Act**, považovať za reštriktívny.³⁹ Tento zákon udržal reštriktívnu podobu americkej imigračnej politiky, zatiaľ čo zahŕňal provizórne predpisy pre odstraňovanie rasovej diskriminácie v týchto zákonoch.⁴⁰ Boli zrušené mnohé zákony, ktoré obmedzovali alebo úplne vylúčili prisťahovalectvo z ázijských krajín a bolo zrušená nutnosť vykonania testu gramotnosti. Zároveň už neexistovali žiadne obmedzenia pre prisťahovalcov zo západnej hemisféry. Pre prisťahovalcov z východnej hemisféry bol zavedený výberový systém založený najmä na vzdelaní a rodinných väzbách s americkými občanmi.⁴¹ V rámci tohto zákona boli zavedené kvóty pre imigrantov z ázijsko-pacifického regiónu, diskriminácia však týmto nebola vylúčená, pretože tieto kvóty boli opäť odvádzané od rasy a nie od národnosti (imigranti z akejkolvek oblasti, ktorí mali aspoň polovičný ázijský pôvod spadali do ázijských kvót).⁴²

Immigration Reform Act (nazývaný aj **Hart-Cellar Act**) z roku 1965 znamenal radikálnu zmenu v americkej imigračnej politike. Kládol menší dôraz na zručnosti, ale väčší

---

³⁴ DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 37.

³⁵ BLOEMRAAD, IRENE; GRAAUW, DE ELS: op. cit., s. 208.

³⁶ GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: op. cit., s. 12.

³⁷ GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: op. cit., s. 97.

³⁸ BOYD, JOHN: Displaced Persons Act of 1948 [on-line]. Dostupné z <http://immigrationtounitedstates.org/464-displaced-persons-act-of-1948.html>. [cit. 22. února 2017].

³⁹ DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 37.

⁴⁰ Ibid., s. 123.

⁴¹ HING, BILL ONG: op. cit., s. 77.

⁴² DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 123.

na zlúčenie rodín. Čo je však dôležitejšie, zrušil rasové kritériá a systém kvót na základe krajiny pôvodu z roku 1924. Namiesto toho bola zavedená nová kvóta pre imigrantov z východnej hemisféry na 170 tisíc, pričom mohlo byť udelených maximálne 20 tisíc víz pre prisťahovalcov z rovnakej krajiny.⁴³ Bol zavedený sedem-stupňový systém preferencií pre prisťahovalcov z tejto hemisféry. Prvýkrát v histórii bol stanovený aj maximálny strop pre prisťahovalcov zo západnej hemisféry, a to na 120 tisíc víz. Nebol tu však žiaden limit pre jednotlivé krajiny, ani žiaden systém preferencií. Pridelovanie víz v postate spočívalo na systéme „kto skôr príde, ten skôr melie“ (*first-come, first-served basis*). Podmienkou však bolo, aby cudzinec disponoval tzv. *labor certification* – išlo o potvrdenie zamestnávateľa, u ktorého mal pracovať, že danú pracovnú pozíciu nemohol obsadiť žiadnym kvalifikovaným americkým občanom, čo malo ochrániť domáce obyvateľstvo pred vysokou nezamestnanosťou.⁴⁴

Immigration Act prijatý v roku 1976 bol významný v tom, že ustanovil limit pre jednotlivé krajiny, a to na 20 tisíc imigrantov, pričom bol zachovaný celkový limit 120 tisíc imigrantov. Zavedenie kvót pre jednotlivé krajiny však bolo znevýhodňujúce pre mexické prisťahovalectvo, pretože mexickí imigranti boli dlhodobo najpočetnejšou skupinou prisťahovalcov zo západnej hemisféry (mimo utečencov). Tento zákon mal za následok zvýšenie nelegálneho prisťahovalectva z Mexika.⁴⁵

5. Obdobie znepokojenia s nelegálnou imigráciou (apríl 1980 až súčasnosť)

V tomto období americkej imigrácie opäť dochádza k nárastu prisťahovalectva do USA. Zmenila sa aj skladba národností imigrantov – zatiaľ čo v minulosti väčšina pochádzala z Európy, v tomto období nastáva zlom a obrovská časť prisťahovalcov pochádza z latinskej Ameriky. Veľká imigrácia najmä z Mexika je dôsledkom veľkých ekonomických problémov v tejto krajine a zároveň ako dôsledok relatívne liberálnej imigračnej politiky v USA a teda vzniku príležitostí pre týchto prisťahovalcov. S opätovným rastom prisťahovalectva sa však do popredia dostáva aj problém nelegálneho prisťahovalectva, a to práve prevažne z Mexika.⁴⁶

V roku 1980 bol prijatý nový zákon s názvom ***Refugee Act***, ktorý oddelil systém prijímania utečencov od klasického prijímania cudzincov. Tento zákon oprávňoval

---

⁴³ HEER, DAVID: op. cit., s. 54.

⁴⁴ DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 125.

⁴⁵ HEER, DAVID: op. cit., s. 56-57.

⁴⁶ BANKSTON, CARL L. III (ed.): op. cit., s. 483-484.

generálneho prokurátora, aby udelil azylovú ochranu týmto osobám, a zároveň, že 5000 azylantov ročne mohlo žiadať o trvalý pobyt.⁴⁷ V roku 1986 bol prijatý *Immigration Reform and Control Act*. Tento zákon bol primárne vytvorený na to, aby obmedzil nelegálnu imigráciu v budúcnosti. Medzi jeho najdôležitejšie opatrenia patrilo napríklad zákaz zamestnávať osoby, ktoré nemali oprávnenie pracovať v USA a boli zavedené sankcie za takéto zamestnávanie. Bola však zavedená i antidiskriminačná klauzula, podľa ktorej bolo zakázané prepúšťanie alebo odmietanie prijať určité osoby, ktoré „vyzerajú zahranične alebo majú cudzokrajný prízvuk.“⁴⁸ Tento zákon zároveň zahŕňal tzv. legalizačný program, ktorý povoľoval trom triedam nedokumentovaných osôb legalizovať svoj status.⁴⁹ O legalizáciu svojho statusu sa v rámci tohto zákona uchádzalo približne tri milióny ilegálnych imigrantov. Tento zákon však nedokázal obmedziť príliv ďalších nelegálnych imigrantov. Malo to viacero príčin – napríklad, že zákon neriešil otázku ľudí, ktorá do krajiny prišli legálne s platnými vízami, ich platnosť však už vypršala. Väčším problémom tohto zákona však bolo to, že pre zamestnávateľov, ktorých sa sankcie týkali, nebolo veľkým problémom vyhnúť sa týmto sankciám.⁵⁰ Zákomom *Legal Immigration Act* z roku 1990 boli pridané liberalizačné prvky americkej politiky, o ktoré žiadali záujmové skupiny. Išlo najmä o celkové zvýšenie ročných kvót, pričom sa zachoval dôraz na zlúčenie rodín.⁵¹ V roku 1996 vytvoril *Illegal Immigration Reform and Immigrant Responsibility Act* (IIRIRA) kategóriu „nezákonne prítomných“ osôb. Táto legislatíva zároveň urýchlila proces deportácie v prípade prisťahovalca, ktorý sa dopustil zločinu.⁵² Po teroristických útokoch v New Yorku v roku 1993 a v Oklahome v roku 1995 bol v roku 1996 prijatý *The Anti Terrorism and Effective Death Penalty Act*, ktorý bol namierený proti teroristom a teroristickým organizáciám. Tento zákon uľahčoval zatýkanie, zadržanie a deportáciu zahraničných teroristov a kriminálnikov.⁵³

2.3 Kto rozhoduje o imigračnej politike v USA

Vláda Spojených štátov amerických pozostáva z troch odvetví: legislatívnej, exekutívnej a súdnej. Každé z týchto odvetví hrá dôležitú rolu vo vytváraní a formovaní imigračnej politiky. Kongres ako zákonodarný orgán vypracováva podmienky pre imigračnú

---

⁴⁷ HEER, DAVID: op. cit., s. 56-57.

⁴⁸ HAYES, HELENE: op. cit., s. 69.

⁴⁹ HEER, DAVID: op. cit., s. 61- 62.

⁵⁰ JOPPKE, CHRISTIAN: op. cit., s. 37-38.

⁵¹ DeLAET, DEBRA L.: op. cit., s. 96.

⁵² IOM: *Compendium of Migrant Integration Policies and Practices*. Geneva: Integration Organization for Migration, 2009, s. 209. [online]. Dostupné z http://rosanjose.iom.int/site/sites/default/files/Compendium_of_Migrant_integration.pdf. [cit. 8/4/2017].

⁵³ IOM: op. cit., s. 209.

dohodu medzi Spojenými štátmi a osobami, ktoré žiadajú o vstup do krajiny. Tieto podmienky zmluvy sú potom vykonávané a presadzované prezidentom. Kongres mu dáva právomoc vykonávať každodenné operácie imigračného systému, pričom tieto povinnosti deleguje na **Ministerstvo pre vnútornú bezpečnosť** (*Department of Homeland Security* = **DHS**). Najvyšší súd zas dohliada na to, že tieto americké imigračné zákony sú v súlade s americkou Ústavou.⁵⁴ Vplyv na rozhodovanie o problematike imigračnej politiky má aj verejná mienka či lobing záujmových skupín na Kongres.

Objavuje sa teda otázka, či vôbec môže americký prezident výrazne ovplyvňovať imigračnú politiku v krajine. Najvyšší súd totiž nikdy presne neurčil relatívne právomoci jednotlivých politických odvetví, čiastočne preto, že text americkej ústavy nehovorí nič o tom, ktorá politická oblasť má právomoc regulovať prisťahovalectvo. Podľa Najvyššieho súdu je zároveň rozhodnutie o tom, kedy a ako je možné vylúčiť prisťahovalcov z USA politická otázka, ktorá nie je predmetom politického skúmania. Znenie americkej ústavy však hovorí, že Kongres má právomoc regulovať obchod s inými štátmi a stanovovať jednotné pravidlo o naturalizácii. V rozsudku *INS (Immigration and Naturalization Service – Imigračná a naturalizačná služba) vs. Chadha* Najvyšší súd uviedol, že Kongres má „plnú moc“ v otázkach prisťahovalectva, a teda žiaden prezident nemôže jednostranne stanoviť požiadavky na udelenie amerického občianstva. V ústave je však uvedené, že prezident má právomoc zaistiť, aby zákony USA boli skutočne vykonávané. Výkonná moc má zároveň vlastnú, tzv. „prokuratúrnú diskrečnú právomoc“ čo znamená právomoc určiť, kedy je najlepší čas a aký je najlepší spôsob presadenia určitého zákona, pričom sa prihliada i na dodržanie cieľov a zdrojov administratívnych agentúr.⁵⁵

DHS má na starosti otázky imigračných služieb a benefitov s ohľadom na naturalizáciu a pracovné oprávnenia. Je takisto zodpovedné za vykonávanie federálnych imigračných zákonov, colných predpisov a bezpečnostných vzdušných zákonov. Medzi najvýznamnejšie agentúry v rámci DHS patrí:

---

⁵⁴ ROMERO, C. VICTOR: *U.S. Immigration Policy: Contract or Human Rights Law?* 32 Nova L. Rev. 309 (2008), s. 309. [on-line]. Dostupné z

http://elibrary.law.psu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1078&context=fac_works. [cit. 9/4/2017].

⁵⁵ MORTE, VICTORIA; NORDBY, AMANDDA: *The Truth Behind A President's Immigration Reform Promises*. A LexisNexis Company. [on-line]. 2/11/2016. Dostupné z

<https://www.law360.com/articles/857882/the-truth-behind-a-president-s-immigration-reform-promises>. [cit. 9/4/2017].

- **Americké občianske a imigračné služby** (*United States Citizenship and Immigration Services* = **USCIS**). Táto agentúra riadi legálnu imigráciu a posudzuje a vyberá poplatky za imigračné žiadosti, žiadosti o naturalizáciu, žiadosti utečencov a žiadateľov o azyl.
- **Úrad pre clo a ochranu hraníc** (*U.S. Customs and Border Protection* = **CBP**). Hlavnou funkciou tejto agentúry je ochrániť krajinu pred vstupom teroristov (vrátane ich zbraní) a iných nebezpečných osôb.
- **Úrad pre vymáhanie zákona vo veciach imigrácie a ciel** (*U.S. Immigration and Customs Enforcement* = **ICE**). Táto agentúra je zodpovedná za vynucovanie amerických imigračných a colných práv.⁵⁶ Je zodpovedná aj za deportáciu určitých prisťahovalcov z USA. Deportáciou myslíme proces, ktorým sa „vláda rozhodne, že osoba nepatrí do USA a vráti ju do jeho/jej domovskej krajiny“.⁵⁷

Popri DHS je v rámci smerovania americkej imigračnej politiky významné aj **Ministerstvo zahraničných vecí** (*U.S. Department of State* = **DOS**). Ide najmä o „asistenciu utečencom, obetiam konfliktu a osobám bez štátnej príslušnosti, ktorí pricestovali do USA“.⁵⁸

Možno teda zhrnúť, že najvýznamnejšie právomoci v otázkach americkej imigračnej politiky má Kongres vzhľadom k jeho zákonodarnej právomoci. Prezident a jeho administratíva však má vplyv na to, aké zákony bude Kongres schvaľovať. Prezident napríklad každoročne predstupuje pred Kongresom, kde podáva správu o stave únie, čo sa za istých okolností dá považovať za návrh zákona. Prezident zároveň svojimi príhovormi pred verejnosťou či pred Kongresom môže vyjadrovať svoje požiadavky na prijatie imigračných opatrení, ktoré by mal Kongres prerokovať. Okrem toho má prezident i svoje exekutívne právomoci, ktoré môže využiť a tým v podstate obísť Kongres. Disponuje aj právom veta, ktoré znamená, že návrh zákona, ktorý je prijatý Kongresom, neuvedie do platnosti svojim podpisom, jeho veto však možno zlomiť opätovným prijatím návrhu daného zákona s dvojtretinovou väčšinou v oboch komorách Kongresu. Na imigračnú politiku má vplyv aj Najvyšší súd, ktorý môže rozhodnúť o neplatnosti určitého zákona týkajúceho sa otázky prisťahovalectva. Imigračnú politiku do istej miery ovplyvňuje i lobing významných nátlakových skupín, verejná mienka a je do značnej miery ovplyvnená i aktuálnou situáciou v krajine.

---

⁵⁶ IOM: op. cit., s. 210.

⁵⁷ How the U.S. Immigration System Works. *U.S. Immigration & Citizenship Form Services* [on-line]. Dostupné z <https://www.immigrationdirect.com/us-immigration-system.jsp>. [cit. 10. dubna 2017]

⁵⁸ IOM: op. cit., s. 211.

3 Imigračné politiky Georga W. Busha

3.1 Imigračné vízie Georga W. Busha pri vstupe do prezidentského úradu

V roku 2000 kandidoval George W. Bush za prezidenta za Republikánsku stranu ako vtedajší guvernér štátu Texas. V týchto voľbách porazil Alu Gorea z Demokratickej strany a stal sa tak 43. prezidentom Spojených štátov amerických. Počas prezidentskej kampane sa Bush sústredil na obyvateľstvo v USA, ktoré malo latinskoamerické korene, pretože si uvedomoval, že táto populácia v USA rapídne rastie a hlasy vo voľbách od týchto osôb mu môžu priniesť volebné víťazstvo. Vo svojej kampani sa výrazne zameriaval na toto obyvateľstvo žijúce najmä v Kalifornii, Novom Mexiku, Arizone, Texase, Floride a New Yorku. Často zdôrazňoval svoj hlboký vzťah k Mexiku napríklad tým, že ovláda španielsky jazyk, že sa ako guvernér Texasu často stretával s mexickými politikmi a upevňoval s nimi dobré vzťahy oboch krajín. Do karát mu hralo i to, že jeho brat Jeb Bush má manželku z Mexika.⁵⁹

Pred nástupom do prezidentského úradu boli jeho imigračné vízie v znamení podpory legálnej imigrácie, pretože ako guvernér hraničného štátu si uvedomoval, aké výhody so sebou prinášajú legálni prisťahovalci. Zároveň si však uvedomoval potrebu riešiť problém nelegálneho prisťahovalectva.⁶⁰ Keďže bol Bush pred vstupom do prezidentského úradu zástancom legálneho prisťahovalectva, chcel týmto osobám uľahčiť celý proces prisťahovania do USA. Chcel to dosiahnuť najmä obsiahlou reformou INS a odstránením prekážok, ktoré týmto potenciálnym prisťahovalcom často stáli v ceste a ktoré znemožňovali zlučovanie rodín.⁶¹ Ďalším bodom jeho predvolebného programu bolo zvýšenie ochrany hraníc. Zodpovednosť za ochranu hraníc prináleží federálnej vláde, Bush však podporoval zvýšené úsilie na ochranu hraníc ako prostriedok boja proti ilegálnym imigrantom.⁶² Medzi ďalšie Bushove plány patrila aj podpora voľného obchodu. Bush chcel podporovať voľný obchod s Mexikom, ktorý by pomohol v Mexiku vytvoriť silnú strednú triedu a zvýšiť kvalitu života. To by malo potom za následok to, že by z Mexika nechcelo emigrovať také veľké množstvo ľudí. Takto „zdravé Mexiko“ by teda bolo výhodné aj pre USA. Bush mal zároveň v pláne

---

⁵⁹ GUTIÉRREZ, RAMÓN: George W. Bush and Mexican Immigration Policy. *Revue française d'études américaines* 2007/3 (No 113), s. 71.

⁶⁰ George W. Bush 2000 On The Issues – Immigration. *4President Corporation*. [on-line]. Dostupné z <http://www.4president.org/issues/bush2000/bush2000immigration.htm> [18/5/2017].

⁶¹ Ibid

⁶² Ibid

rozšíriť programy dočasných víz, a to najmä v oblasti poľnohospodárstva a technológií.⁶³ Každý uchádzač o tento program by musel absolvovať trestné previerky a pri ukončení svojho pracovného pobytu sa vrátiť do svojej vlasti. Rozšírenie dočasných víz by malo pre USA viacero výhod. Za prvé by sa znížila finančná záťaž štátnych a miestnych samospráv, pretože by sa nelegálni pracovníci nahradili legálnymi pracovníkmi platiacimi dane. Za druhé by sa legálnym spôsobom naplnili pracovné miesta, ktoré domáce obyvateľstvo nevie alebo nechce vykonávať a naplnili by sa tak potreby americkej ekonomiky. Za tretie by sa zvýšila bezpečnosť v krajine, pretože by existovali presné záznamy, kto a prečo sa v krajine nachádza. Výhody by to samozrejme malo aj pre zahraničných pracovníkov – nie len že by neriskovali svoje vlastné životy pri prekročení hraníc alebo následnú deportáciu, ale zároveň by dokázali legálne zabezpečiť finančné potreby svojich rodín.⁶⁴ Jednou z najvýznamnejších vecí, ktoré G. Bush požadoval, bola obsiahla reforma INS. Tá by mala znamenať zmenu jej charakteru a zvýšenie legálnej imigrácie do USA. Chcel zriadiť šesťmesačnú lehotu pre spracovanie imigračných žiadostí, pretože INS často spracovávala tieto žiadosti dlhé roky. Chcel, aby sa INS rozdelila na dve agentúry. Jedna by mala na starosti záležitosti ochrany hraníc a vnútorných predpisov, druhá zas proces naturalizácie.⁶⁵

3.1.1 Republikánska strana a otázka imigrácie

Bushova úspešne rozbehnutá kampaň otvorila príležitosti na rozšírenie liberalizácie imigračnej politiky, ktorá začala už počas prezidentského úradu Billa Clintona. Bush mal v oblasti imigračnej politiky veľmi ambiciózne ciele, s ktorými však často nesúhlasila veľká časť jeho straníckych kolegov. Tento moment je veľmi dôležitý. Napriek tomu, že jeho Republikánska strana mala väčšinové zastúpenie v Kongrese v čase Bushovho nástupu do prezidentského úradu, a aj počas väčšiny jeho prezidentského úradovania, často sa mu práve kvôli svojim straníckym kolegom nepodarilo presadiť svoje imigračné plány. Na oficiálnom webe Republikánskej strany sa o vzťahu tohto politického subjektu k problematike imigrácie uvádza, že „Republikánska strana verí v imigračné zákony a imigračné reformy, ktoré riešia potreby národnej bezpečnosti. Strana bola vždy rozdelená v tom, do akej miery by sa imigračné zákony mali sprísniť, ale ako celok sa strana domnieva, že je potrebné zaviesť systém, ktorý zabezpečí, že prisťahovalci, ktorí vstupujú do tejto krajiny ilegálne, nemajú mať rovnaké výhody ako majú legálni občania. (...) Kým Republikáni uznávajú, že počet

---

⁶³ Ibid

⁶⁴ Bush Immigration Speech: Key quotes. *BBC News*. [on-line]. Dostupné z <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/4984852.stm> [18/5/2017].

⁶⁵ George W. Bush 2000 On The Issues – Immigration. *4President Corporation*. [on-line]. Dostupné z <http://www.4president.org/issues/bush2000/bush2000immigration.htm> [18/5/2017].

zahraničných prisťahovalcov obohatil našu krajinu, taktiež veria, že sa vyžaduje, aby to urobili legálne, čo je pre bezpečnosť Američanov nevyhnutné.“⁶⁶ Základným kameňom úrazu bol najmä rozkol v Republikánskej strane, kde sú jej členovia v rámci otázok týkajúcich sa imigračnej politiky rozdelení na dva tábory. Všeobecné voľby v roku 1994 a otázka prijatia Proposition 187⁶⁷ totiž priniesli do Republikánskej strany dve protichodné stratégie v otázke imigračnej politiky, ktoré sa mali v budúcnosti nasledovať. Prvým bol konzervatívny model, tzv. Wilsonov model (pomenovaný podľa Republikána Pete Wilsona, guvernéra Kalifornie), ktorý presadzoval xenofóbne názory a podľa ktorého by sa strana mala sústreďovať primárne na podporu svojej voličskej základne medzi konzervatívnymi bielymi voličmi a tým by prípadne prilákala ešte viac umiernených bielych voličov tým, že sa zaoberá otázkami prisťahovalectva, blahobytu, zločinov a afirmatívnej akcie. Toto chápanie imigrácie bolo teda značne exkluzívne. Druhým modelom bol tzv. Bushov proimigrantský, inkluzívny a liberálny model, podľa ktorého by sa táto strana nemala sústrediť len na bielych voličov, ale mala by osloviť aj etnických voličov tým, že hovorí jazykom etnického a rasového začlenenia. George W. Bush tvrdil, že republikánska filozofia by nemala byť nepriateľská voči „nebielym“ voličom, a bol zástancom presadzovania rodinných hodnôt, viery a ekonomického individualizmu. Republikánska strana by podľa neho mala dávať do popredia inkluzívne postoje voči konzervatívnym, náboženským a pracovitým latinskoamerickým a ázijským obyvateľom. Bush vážnosť svojich tvrdení dokázal tým, že odmietol Proposition 187, čo mu prinieslo obrovskú podporu latinskoamerického obyvateľstva, vďaka čomu sa mu podarilo poraziť jeho demokratického protikandidáta o post guvernéra Texasu. Táto Bushova pro-prisťahovalecká stratégia je považovaná za určitý prvok tzv. „súcitného konzervativizmu“, ktorý má korene v myšlienke, že konzervatívci by nemali opustiť „chudobných, starých, chorých, závislých a marginalizovaných“. Politici a spoločnosť sa majú starať o tých, ktorí to potrebujú. Do popredia sa dávajú rôzne dobrovoľnícke organizácie založené na viere, ktoré by takýmto osobám v núdzi mali primárne pomáhať. Teda nie vláda - tá by však mala uľahčovať prácu týmto organizáciám napríklad tým, že poskytuje určité daňové úvery, prípadne i finančné granty. Tým sa poskytuje „záchranná sieť“ tým, ktorí to potrebujú – čo symbolizuje súcit, a to sa deje bez využitia veľkej vlády – to predstavuje konzervativizmus.⁶⁸ Tento rozkol v Republikánskej strane je veľmi dôležitý pre smerovanie Bushovej politiky a má priamy

---

⁶⁶ Republican Views on Immigration. *Republican Views*. 25/11/2014. [on-line]. Dostupné z <http://www.republicanviews.org/republican-views-on-immigration/>. [cit. 18/5/2017].

⁶⁷ išlo o kalifornskú iniciatívu, ktorá okrem iného navrhovala vylúčiť možnosť ilegálnych imigrantov využívať napr. neakútne ošetrovanie či navštevovať verejné školy

⁶⁸ WROE, ANDREW: *The Republican Party and Immigration Politics: From Proposition 187 to George W. Bush*. Studies of the Americas. New York: Palgrave Macmillan, 2008, s. 151-152.

vplyv na dosahovanie (či skôr nedosahovanie) jeho imigračných plánov v prezidentskom úrade.

3.2 Presadzovanie imigračných plánov

Zvolenie Georga W. Busha v roku 2000 sa zdalo byť zásadným zlomom v rámci americkej imigračnej politiky. Od prijatia tzv. Hart-Cellar Act už ubehlo tridsaťpäť rokov, počas ktorých nebol prijatý ďalší zákon, ktorý by tak zásadne ovplyvnil imigračnú politiku v krajine. Počas tohto obdobia sa však uskutočnilo množstvo snáh o jej reformu, nikdy to však neboli dostatočne efektívne pokusy. Nový prezident videl prisťahovalectvo ako prínosné pre americkú ekonomiku a hispánske obyvateľstvo videl ako rastúcu voličskú silu. Najmä z týchto dôvodov chcel presadiť nový dočasný program pre zahraničných pracovníkov.⁶⁹ Počas jeho nástupu mala jeho Republikánska strana väčšinu v celom Kongrese.

Po Bushovom nástupe do prezidentského úradu v čase nízkej nezamestnanosti domáceho obyvateľstva a rastúcej ekonomiky sa zdalo, že by jeho liberalizačné snahy v oblasti imigračnej politiky mohli dosiahnuť úspech. K tomu mu mali dopomôcť aj personálne zmeny na rôznych dôležitých postoch, ktoré zásadne ovplyvňovali imigračnú politiku v USA, napríklad predsedom Senátu sa stal Republikán Sam Broenback, ktorý obhajoval program pre hostujúcich pracovníkov.⁷⁰ Zároveň sa zdalo, že po štyroch zákonoch prijatých počas administratívy prezidenta Billa Clintona v rokoch 1997 až 2000, ktoré pre niektoré skupiny prisťahovalcov predstavovali určité uvoľnenie v rámci najzávažnejších ustanovení vyplývajúcich z IIRIRA prijatom v roku 1996, a zároveň niektorým nelegálnym prisťahovalcom bolo počas jeho administratívy umožnené vďaka týmto zákonom legalizovať svoj status. V decembri roku 2000 dokonca došlo k dohode zákonodarcov z oboch hlavných politických strán o prijatí tzv. AgJOBS, ktorý mal zahŕňať legalizáciu statusu niektorých neoprávnených pracovníkov v poľnohospodárstve (aj za podpory odborových zväzov), a zároveň to malo zahŕňať i reformy na zjednodušenie procesov prijímania nových poľnohospodárskych pracovníkov. Návrh však nakoniec nebol prijatý, pravdepodobne aj preto, že Republikáni čakali na nástup nového prezidenta a jeho legislatívu.⁷¹

Veľkú podporu získaval Bush zo strany Mexika. Do roku 2002 sa odhadovalo, že v USA žije približne 18 miliónov mexických občanov (z celkového počtu 20 miliónov

⁶⁹ ROSENBLUM, MARC R.: *US Immigration Policy since 9/11: Understanding the Stalemate over Comprehensive Immigration Reform*. Washington, DC: Migration Policy Institute, 2011, s. 1. [on-line]. Dostupné z www.migrationpolicy.org/pubs/RMSG-post-9-11policy.pdf. [cit 19/5/2017].

⁷⁰ WROE, ANDREW: op. cit., s. 182-183.

⁷¹ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 2.

žijúcich v zahraničí). Takýto obrovský počet Mexičanov žijúcich v USA malo pre Mexiko dôležité ekonomické a politické dôsledky, pretože títo pracovníci udržiavali úzke väzby so svojou vlasťou a svojim rodinám žijúcim v Mexiku zasielali remitencie, ktoré predstavovali zhruba 9 miliárd dolárov ročne, čo pre Mexiko znamenalo najväčšie príjmy hneď po príjmoch z cestovného ruchu a ropy. Chceli teda zachovať tieto finančné zdroje, pretože keby sa znížili, malo by to pre krajinu katastrofálne ekonomické a tým aj politické dôsledky. Zároveň sa do popredia dostala aj otázka životnej úrovne mexických imigrantov v USA. Kvôli týmto dôvodom kandidát na mexického prezidenta Vincente Fox postavil svoju kampaň na vyriešení týchto problémov a keď v decembri 2000 nastúpil do prezidentského úradu, jednou z jeho prvých snáh bolo zriadiť kanceláriu, ktorá by sa starala o týchto mexických pracovníkov.⁷²

Krátko po inaugurácii nový americký prezident nasledoval svoje predvolebné sľuby a svoju prvú zahraničnú cestu naplánoval do Mexika, kde navštívil mexického prezidenta Vincenta Foxa, aby upevnil „špeciálny vzťah“ s Mexikom. Bush na znak ich verejného priateľstva oznámil jeho rozhodnutie pretlačiť do popredia otázku nadnárodných hraničných problémov, ktorým obe krajiny čelili – medzi inými i problém nelegálneho prisťahovalectva. Bush verejne prisľúbil program pre host'ujúcich pracovníkov (guest-worker program), vďaka ktorému by mohlo viac Mexičanov legálne pracovať v USA, a zároveň vytvoriť mechanizmus, vďaka ktorému by mexickí pracovníci už pracujúci v USA, často však ilegálne, za určitých podmienok mohli legalizovať svoj status a prípadne sa neskôr uchádzať i o americké občianstvo.⁷³ Fox zastával názor, že „Spojené štáty potrebujú mexických pracovníkov, aby umožnili rast ekonomiky o päť percent ročne a udržali mieru inflácie pod dvoma percentami... Prisťahovalectvo nie je pre USA zlé, pretože poskytlo skutočný impulz pre americkú ekonomiku“. Bush s týmto názorom súhlasil a ako prvý krok spoločne založili Mexicko-americkú migračnú skupinu, ktorej poslaním bolo „dosiahnuť vzájomne uspokojivé výsledky v oblasti bezpečnosti hraníc, dočasného pracovného programu a postavenia nelegálnych imigrantov – Mexičanov v USA... a čo najskoršie vytvorenie riadneho rámca pre migráciu, ktorý zabezpečí humánne zaobchádzanie a právnu bezpečnosť ako aj dôstojné pracovné podmienky“. Táto komisia spočívala v spolupráci štyroch členov – štátneho tajomníka USA Colina Powella, amerického generálneho prokurátora Johsa Ashcrofta, mexického ministra zahraničných vecí Jorga Castaneda a mexického ministra vnútra Santiaga Creela.⁷⁴ Na koniec tejto návštevy sa obaja prezidenti dohodli na ďalšom stretnutí, na ktorom

---

⁷² WROE, ANDREW: op. cit., 182-183.

⁷³ GUTIÉRREZ, RAMÓN: op. cit., s. 70-72.

⁷⁴ WROE, ANDREW: op. cit., 183-184.

by tieto záležitosti ďalej rozobrali. Bushove plány však museli čeliť silnej opozícii z radov jeho Republikánskej strany. Konzervatívna časť Republikánov silne nesúhlasila s akýmkoľvek guest-worker programom a považovali ho za určitý program omilostenia.⁷⁵

Okrem riešenia otázok týkajúcich sa mexických prisťahovalcov sa americký Kongres a americký prezident v prvých deviatich mesiacoch Bushovej administratívy zaoberali troma záležitosťami týkajúcimi sa imigračnej politiky, a to k schváleniu krátkodobého rozšírenia oddielu 245 (i) zákona INA, vďaka čomu prisťahovalci zdržiavajúci sa v krajine bez povolenia, ktorí spĺňali kritériá pre udelenie zelenej karty, mohli žiadať o legalizáciu svojho pobytu v krajine bez toho, aby museli opustiť USA, boli predstavené prvé verzie tzv. DREAM Act, ako aj zákony týkajúce sa AgJOBS.⁷⁶ Na ďalšie podobné legislatívne iniciatívy a zákony už však nebol čas. Udiali sa totiž udalosti, ktoré ovplyvnili ďalšie imigračné postupy a politiku.

3.2.1 Zmeny v imigračnej politike po 9/11

11. septembra 2001 je deň, ktorý zmenil podobu Spojených štátov amerických, ale aj celého sveta. Americká aj svetová spoločnosť si týmto dňom začala uvedomovať hrozbu terorizmu, krehkosť stability a mieru v demokratických krajinách a nepredvídateľnosť hrozby, ktorá nás môže kedykoľvek zasiahnuť. Tieto teroristické útoky boli odsúdené vládami po celom svete, samozrejme aj americkým prezidentom Bushom, ktorý ich opísal ako „zlé, opovrhnutia hodné teroristický činy“, pričom dodal, že USA sa dostali do „vojny s novým a iným druhom nepriateľa“.⁷⁷ Týmto sa začala globálna vojna proti terorizmu.

Tento deň ovplyvnil americké perspektívy a postupy v mnoho dôležitých záležitostiach. Jednou z najvýznamnejších bola práve otázka imigračnej politiky. Devätnásť teroristov, ktorí boli do útoku zapojení, boli osoby narodené mimo územia USA, ktoré do krajiny vstúpili skrz turistické, resp. študentské víza. Štyria z nich však porušili pravidlá svojich víz a boli z nich už v tom čase nelegálnymi cudzincami. Dôležité však bolo, že do tejto krajiny vstúpili legálne. Tieto útoky teda odhalili dlhotrvajúce problémy americkej imigračnej politiky – okrem iného zlyhania pri spracovaní víz, vnútorné fungovanie a zdieľanie informácií.⁷⁸ Tým bol myslený fakt, že jednotlivé americké teroristické sledovacie

---

⁷⁵ GUTIÉRREZ, RAMÓN: op. cit., s. 70-72.

⁷⁶ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 2.

⁷⁷ The 9/11 terrorist attacks. BBC. [on-line]. Dostupné z http://www.bbc.co.uk/history/events/the_september_11th_terrorist_attacks. [cit. 20/5/2017].

⁷⁸ Historical Overview of Immigration Policy. Center for Immigration Policy. [on-line]. Dostupné z cis.org/ImmigrationHistoryOverview. [cit. 25/5/2017].

databázy⁷⁹, ktoré koordinovali sledovanie podozrivých osôb, medzi sebou neboli ochotné komunikovať a zdieľať informácie. Kvôli tejto udalosti sa teda otázka mexických prisťahovalcov dostala do úzadia. Bolo nutné najmä zabezpečiť ochranu hraníc a zaviesť protiteroristické opatrenia a väčšiu imigračnú kontrolu, aby sa predišlo ďalším prípadným teroristickým útokom či iným hrozbám. Imigrácia sa kvôli týmto udalostiam stala primárne otázkou bezpečnosti, a všetka pozornosť sa začala upriamovať najmä na imigračné kontroly, zvýšenie počtu strážnikov na hraniciach, vyššiu kontrolu návštevníkov a žiadateľov o víza ako aj zvýšenie dodatočných právomocí o sledovanie, odhaľovanie a zadržiavanie podozrivých teroristov a sledovanie toku ich finančných prostriedkov. Tieto udalosti urýchlili aj inštitucionálnu reformu.⁸⁰

Ako reakcia na teroristické útoky boli prijaté štyri hlavné zákony. Prvým bol tzv. ***PATRIOT Act***⁸¹, ktorý sa zameriaval najmä na posilnenie arzenálu nástrojov, ktoré sú dostupné pre Ústrednú spravodajskú agentúru na identifikovanie a zneškodnenie teroristických sietí, ktoré fungujú vnútri ale aj mimo USA.⁸² Ďalším bol ***The Enhanced Border Security and Visa Entry Reform Act***, ktorý sa týkal zlepšenia bezpečnosti hraníc a vízovej reformy. Cudzincom sa začali vydávať cestovné doklady, ktoré obsahovali štandardný biometrický identifikátor⁸³, boli strojovo čitateľné a nebolo ich možné sfaľšovať.⁸⁴ Na základe tohto zákona bola vytvorená databáza – **NSEERS** (National Security Entry Exit Registration System), ktorá sa zameriavala na zber informácií o mužských prisťahovalcov z 25 sledovaných krajín, ale aj iných podozrivých jednotlivcov z ďalších štátov, ktorí museli viesť rozhovor s imigračnými dôstojníkmi a poskytnúť svoje biometrické údaje. Okrem toho DHS v januári 2004 vytvoril komplexný program **US-VISIT**, ktorý zlučoval programy na sledovanie pohybu cudzincov v USA. V rámci neho boli všetci cudzinci (neimigranti), povinní predložiť svoje biometrické údaje pri vstupe do USA ale aj pri opúšťaní tejto krajiny.⁸⁵ Vďaka ***Homeland Security Act*** z roku 2002 bola zrušená INS, ktorá bola dlhodobo neefektívna (napríklad kvôli dlhoročným lehotám pri posudzovaní imigračných žiadostí).

---

⁷⁹ napríklad TIPOFF, CLASS, NAILS II, IBIS.

⁸⁰ WROE, ANDREW: op. cit., s. 186-187

⁸¹ Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001

⁸² JENKS, ROSEMARY: The Enhanced Border Security and Visa Reform Act of 2002, H.R. 3525. *Center for Immigration Studies*. [on-line]. June 2002. Dostupné z <http://cis.org/EnhancedBorderSecurityVisaReformAct2002-HR3525>. [20/5/2017].

⁸³ ide o osobný údaj fyzickej osoby (napríklad odtlačok prsta či odtlačok dlane), podľa ktorého je daná osoba jednoznačne určiteľná

⁸⁴ JENKS, ROSEMARY: The Enhanced Border Security and Visa Reform Act of 2002, H.R. 3525. *Center for Immigration Studies*. [on-line]. June 2002. Dostupné z <http://cis.org/EnhancedBorderSecurityVisaReformAct2002-HR3525>, [20/5/2017].

⁸⁵ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 5.

Imigračná agenda INS bola zverená novovytvorenému DHS⁸⁶. Vytvorenie DHS znamenalo najväčšiu reštrukturalizáciu funkcií výkonnej moci od čias založenia Ministerstva obrany po druhej svetovej vojne.⁸⁷ Posledným zákonom, ktorý reagoval na teroristické útoky bol *Intelligence Reform and Terrorism Prevention Act* prijatý v decembri 2004. Týmto zákonom sa mali posilniť kontroly na hraniciach a rozšíriť kapacity detenčných zariadení. Zákon síce bol prijatý, no bez niektorých plánovaných ustanovení. Bolo napríklad vylúčené prijatie nových federálnych noriem pre štátne vodičské oprávnenia, vrátane pravidiel na odmietnutie týchto vodičských oprávnení prisťahovalcom bez dokladov. K týmto záležitostiam sa vrátil Kongres až nasledujúci rok, kedy ich napokon prijal v rámci *REAL ID Act* vo februári 2005.⁸⁸

Okrem sekuritizácie americkej politiky mali teroristické útoky v roku 2001 aj ďalší zásadný dopad na Spojené štáty americké. Kvôli týmto udalostiam sa totiž americká ekonomika dostala do obdobia dočasného hospodárskeho poklesu, čím sa opäť znížila perspektíva prijatia liberálnej imigračnej reformy. Colin Powell síce dal nádej mexickej vláde začiatkom roka 2002 keď tvrdil, že americká vláda zostane zainteresovaná v snahe o reguláciu pohybu Mexičanov skrz mexicko-americkú hranicu, neposkytol však v rámci tejto záležitosti žiadne konkrétne návrhy. Prezident Bush sa pokúšal o ďalšie dočasné rozšírenie dodatku 245 (i) INA či prípadné rozšírenie víz pre dočasných pracovníkov, dvakrát počas roku 2002, s čím Snemovňa reprezentantov síce súhlasila, Senát bol však proti. Medzitým Demokrati začali odhaľovať svoju vlastnú predstavu radikálnej imigračnej reformy, kde požadovali „novú amnestiu pre nedokumentovaných pracovníkov v USA, ktorí tam žili päť a viac rokov a pracovali minimálne dva roky. Ich cieľom však nebolo uspieť, pretože vedeli že republikánsky Kongres, ktorého väčšina bola protiimigrantsky naladená (po teroristických útokoch tieto xenofóbne nálady samozrejme ešte viac vzrástli), by to neodsúhlasil, bolo dôležité najmä osloviť hispánske obyvateľstvo a ich voličov (dôvodom boli blížiac sa tzv. midterm elections). Organizované náboženské skupiny či proimigrantské hnutia sa takisto snažili o lobovanie legalizačného programu pre zahraničných ilegálnych pracovníkov. Tieto udalosti a snahy výrazne ovplyvnili povahu imigračných debát, v ktorých došlo od 90. rokov 20. storočia k značnému posunu – kým v tej dobe sa imigračné debaty sústredili na snahy o obmedzenie prisťahovalectva a výhod pre prisťahovalcov, od 21. storočia prevažovali snahy o liberalizáciu imigračných zákonov, napriek tomu, že tieto debaty boli ovplyvnené

---

⁸⁶ vid' s. 22 – 23.

⁸⁷ SONNTAG, TRACEY J.: George W. Bush: Immigration Policy. *HighBeam Research*. [on-line]. Dostupné z <https://www.highbeam.com/topics/george-w-bush-immigration-policy-t10128>. [cit. 20/5/2017].

⁸⁸ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 5.

teroristickými útokmi a teda aj ťažko uskutočniteľné. To zároveň prinieslo väčšiu verejnú podporu konzervatívnej vetvy Republikánskej strany, ktorá odmietala akýkoľvek program hostujúcich pracovníkov a snažila sa o prísnejšie kontroly na hraniciach Spojených štátov.⁸⁹

Bush vo svojom prvom prezidentskom období v oblasti imigračnej politiky zaujal pozíciu značne odlišnú od tej, ktorú zastávala väčšina jeho straníckych kolegov. Ako bývalý guvernér štátu Texas, kde bola imigrácia jednou z najväčších z amerických štátov, vedel, že bez zahraničnej pracovnej sily, dokonca aj tej ilegálnej, nemôže americká ekonomika fungovať. Túto ilegálnu pracovnú silu však bolo nutné zlegalizovať. Napriek jeho veľkým plánom počas prezidentskej kampane v roku 2000 však počas jeho prvého prezidentského obdobia v oblasti imigračnej politiky nevidíme zásadné zmeny či jeho splnené ciele. Dokonca v jeho prvom prezidentskom období sa v krajine nachádzalo približne 8 miliónov prisťahovalcov, pričom viac ako polovica z nich nelegálne. Viac ako 85% z týchto nelegálnych imigrantov bolo podľa Busha z Mexika.⁹⁰ Celkovo sa téma imigračnej politiky nakoniec nedostala do popredia počas prvých štyroch rokov, v ktorom bol George W. Bush prezidentom USA, až na prijaté zákony a opatrenia, ktoré však reagovali na teroristické útoky, ktoré sa udiali 11.9.2001. Tie sa však týkali najmä bezpečnostných opatrení, zavedenia biometrických prvkov na preukazoch totožnosti, a väčšej kontroly zahraničných osôb, ktoré prichádzali do USA, ale aj tých, ktoré hranice USA opúšťali. Tieto opatrenia sa teda týkali najmä zvýšenia bezpečnosti v krajine v snahe zabrániť ďalším teroristickým útokom a hrozbám, neriešili však problém ilegálnej imigrácie ako takej. Zároveň nebol prijatý žiaden program, ktorý by riešil situáciu mexických imigrantov, ako to mali v pláne Bush a mexický prezident, čo mexicko-americké vzťahy po jeho prvom prezidentskom období značne ochladilo. Bush chcel nesplnenie jeho sľubov v imigračnej oblasti napraviť v jeho prípadnom druhom prezidentskom období.

V roku 2004 sa teda začal sústrediť na novú volebnú kampaň, v rámci ktorej sa chcel opäť uchádzať o prezidentské kreslo. Po upokojení situácie po teroristických útokoch sa opäť začal venovať otázkam, na ktoré kvôli týmto udalostiam nemal v prvom prezidentskom období čas ani priestor – do popredia opäť presunul otázky týkajúce sa latinskoamerického obyvateľstva v USA a zameral sa tak na týchto voličov, ktorí by mu mohli opäť priniesť volebné víťazstvo. Bushove návrhy na komplexnú reformu imigračnej politiky zahŕňali tieto zásady: Bush chcel upraviť stratégiu zameriavajúcu sa na ilegálnych migrantov z Mexika.

---

⁸⁹ WROE, ANDREW: op. cit., s. 187 - 189

⁹⁰ SONNTAG, TRACEY J.: George W. Bush: Immigration Policy. *HighBeam Research*. [on-line]. Dostupné z <https://www.highbeam.com/topics/george-w-bush-immigration-policy-t10128>. [cit. 20/5/2017].

V čase jeho kampane bola totiž prax taká, že Mexičania, ktorí boli chytení pri prechádzaní hranice s USA bez platných dokumentov, boli prevezení naspäť na mexické územie. Bush však navrhoval plán, tzv. „Interior Repatriation“, ktorý spočíval v tom, že by boli nie len transportovaní naspäť na svoje územie, ale následne aj prevezení autobusom priamo do miesta ich pôvodu. Tým by sa znížilo riziko opätovného pokusu o nelegálne prekročenie hraníc.⁹¹ Ďalší plán sa týkal ilegálnych imigrantov z krajín mimo Mexika v rámci stratégie „chytenia a uvoľnenia“. Keď bol ilegálny imigrant pochádzajúci z krajiny inej ako Mexiko chytený, musel byť zadržaný. Zariadenia na to určené však boli dlhodobo preplnené a preto po zadržaní týchto osôb nasledovalo ich prepustenie s tým, že sa neskôr dostavia na súd. Často sa však na toto súdne konanie nedostavili. Bush preto navrhol vytvorenie väčších kapacít týchto zadržiacich zariadení, ale zároveň zlepšenie a zrýchlenie procesu deportácie. Chcel upraviť aj možnosť imigrantov viackrát sa odvolať proti procesu deportácie.⁹² Treťou významnou oblasťou jeho plánov bolo posilnenie ochrany hraníc medzi juhozápadnými štátmi USA a Mexikom. Bush požadoval zvýšenie počtu hliadkovej služby o ďalších 6000 strážnikov a zlepšenie ich technológií (napríklad zavedenie infračervených kamier, nadzemných riadiacich dronov či senzorov pohybu). Chcel vybudovať vysoko-technologické ploty v mestských oblastiach a hliadkové cesty v oblastiach vidieckych.⁹³ Bush tvrdil, že problém imigrácie v USA nie je možné komplexne vyriešiť len väčšou ochranou hraníc. Preto navrhol vytvoriť dočasný pracovný program. Ten mal byť vytvorený na zásade, že americkí pracovníci musia mať prioritu nad zahraničnými dočasnými pracovníkmi – zamestnávateľia môžu zamestnávať zahraničných pracovníkov len na tých pracovných pozíciách, ktoré americkí pracovníci nemôžu alebo nechcú vykonávať. Tento program mal byť skutočne dočasný – po skončení povolenej doby pobytu sa pracovníci museli vrátiť do svojej domovskej krajiny. Program sa mal zároveň odvíjať od podmienok trhu – ak by v určitom období americká ekonomika prekvitala a neexistoval by nedostatok amerických pracovníkov ktorí by dokázali udržať tento rast, krajina by v rámci tohto programu prijímala viac zahraničných pracovníkov. Naopak, v obdobiach hospodárskej recesie, v ktorých má problém nájsť si zamestnanie aj domáce obyvateľstvo, by sa také množstvá zahraničných pracovníkov neprijímalo.⁹⁴ V rámci prístupu k osobám, ktoré sa v USA nachádzali nelegálne a vyhýbajú sa

---

⁹¹ SONNTAG, TRACEY J.: George W. Bush: Immigration Policy. *HighBeam Research*. [on-line]. Dostupné z <https://www.highbeam.com/topics/george-w-bush-immigration-policy-t10128>. [cit. 26/5/2017].

⁹² SONNTAG, TRACEY J.: George W. Bush: Immigration Policy. *HighBeam Research*. [on-line]. Dostupné z <https://www.highbeam.com/topics/george-w-bush-immigration-policy-t10128>. [cit. 27/5/2017].

⁹³ Bush Immigration Speech: Key quotes. BBC News. [on-line]. Dostupné z <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/4984852.stm> [27/5/2017].

⁹⁴ President Bush's Plan For Comprehensive Immigration Reform. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html> [cit.3/6/2017].

kriminálnej činnosti nechcel Bush nijako zvýhodňovať ani im udeliť amnestiu či automatické občianstvo. Tieto osoby by sa podľa neho museli naučiť anglicky, zaplatiť pokutu, platiť dane, prejsť trestnou svojou osobou, a byť zamestnaný po určité obdobie, kým by sa mohli uchádzať o legalizáciu svojho statusu.⁹⁵

3.3 Druhé prezidentské obdobie

Koncom roka 2004 sa Bush tešil z opätovného zvolenia v amerických prezidentských voľbách, v ktorých porazil Demokrata Johna Kerryho. K tomu mu pomohla aj jeho predvolebná taktika. Počas prezidentskej kampane neustále prispôboval prejav o svojich prezidentských plánoch svojim poslucháčom. Keď sa prihováral „bielemu“ publiku, reformu imigračnej politiky výrazne nespomínal. Tam, kde sa však prihováral latinskoamerickému publiku, napríklad v španielsky vysielanej televíznej stanici či španielsky písaných novinách a reklamách zdôrazňoval svoje imigračné plány sústredené najmä na mexických prisťahovalcov. Jeho taktika sa napokon ukázala ako efektívna, pretože jeho popularita u týchto voličov vzrástla v prezidentských voľbách o deväť percent v porovnaní s predchádzajúcimi voľbami, pričom u ďalšieho obyvateľstva takýchto veľký nárast nevidíme.⁹⁶ Po znovuzvolení za amerického prezidenta Bush opäť prisľúbil mexickému prezidentovi Foxovi, že sa znova pokúsi o presadenie imigračnej reformy napriek silnej opozícii voči jeho plánom. Bush však čelil mnohým problémom. Dlhodobé riešenie reformy sociálneho zabezpečenia a bezpečnostných opatrení po teroristických útokoch vyčerpali takmer všetok jeho politický kapitál. Finančne ho zároveň ničila vojna v Iraku. Okrem toho si konzervatívna časť Republikánskej strany získala obrovskú väčšinu v 109. Kongrese (2005-2006). Zastávali aj dôležité funkcie v Snemovni reprezentantov, ktoré mali vplyv na imigráciu. Bush ale dúfal, že bude možné spolupracovať s niektorými straníckymi kolegami v Kongrese, ktorí sa zaoberali otázkami bezpečnosti. Chcel navrhnuť podporu ich plánom pre zvýšenie vnútornej bezpečnosti a bezpečnosti na hraniciach s tým, že by ho títo zákonodarcovia za to odmenili podporou jeho dočasného pracovného programu a prípadne i istej formy legalizácie. S tým sa ale títo poslanci nestotožnili. Napríklad aj Real ID Act bol len ako určitý vynucovací zákon bez pridania dodatku o dočasnom pracovnom programe. Bush zákon však podpísal, pretože dúfal že tým dokáže svojim straníckym kolegom jeho chuť spolupracovať.⁹⁷ Mnohí Bushovi kritici ho totiž kritizovali za to že chce presadiť amnestiu pre

---

⁹⁵ President Bush's Plan For Comprehensive Immigration Reform. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html> [cit.3/6/2017].

⁹⁶ WROE, ANDREW: op. cit., s. 192.

⁹⁷ WROE, ANDREW: op. cit., s. 193.

nelegálnych pracovníkov, čo musel často vyvracať. Jeho dočasný pracovný program by totiž mohol umožniť legalizovať status až ôsmym miliónom nelegálnych prisťahovalcov a tí by sa potom mohli uchádzať aj o trvalý pobyt skrz zamestnanie alebo zlúčenie rodiny. Bush však vylúčil, že by šlo o program amnestie pre týchto nelegálnych imigrantov, pretože neposkytoval občianstvo, len „cestu k občianstvu“. Navyše, vzhľadom k dlhému vybavovaniu a čakacím lehotám na získanie povolenia k trvalému pobytu bolo pravdepodobné, že väčšina týchto ľudí sa vráti do svojej vlasti. Jeho oponenti však trvali na svojom keď tvrdili, že sa jednoznačne jedná o amnestiu, pretože legalizuje ilegálnych imigrantov.⁹⁸ Okrem toho, Bushove reformné plány (a najmä program pre dočasných pracovníkov) sa nepozdávali ani množstvu odborových zväzov, pretože by to podľa nich vytvorilo novú chudobnú triedu lacných pracovných síl. Najväčším oponentom Busha v imigračných otázkach bol v tom čase jeho stranícky kolega a zároveň člen Snemovne reprezentantov, Tom Tancredo, ktorý stál na čele kongresového imigračného výboru zloženého prevažne z konzervatívnych Republikánov. Členovia výboru takisto kritizovali Busha za jeho plány a najmä to, že týmto vlastne „ocení tých, ktorí narušili americké hranice“. Niektorí liberáli však podotýkali, že podľa ich názoru sa mnohí nelegálni pracovníci nebudú ochotní prihlásiť do tohto programu, ktorí síce legalizuje ich status, ale len dočasne, pričom im ani nezaručí následné udelenie zelenej karty. Tým pádom na seba upozornia, že sa v krajine nachádzajú a pri prípadnom neudelení zelenej karty a skončení tohto pracovného programu by čelili deportácii. Vzhľadom k udeľovaniu 140 tisíc pracovných víz ročne by sa tomu vystavila obrovská väčšina prisťahovalcov. Ďalší liberáli a proimigračné skupiny zas tvrdili, že by tento program mohol byť využívaný zamestnávateľmi, na ktorých boli títo zahraniční pracovníci doslova odkázaní.⁹⁹ Bushovým plánom nepomáhala ani kauza, ktorú zmedializovala skupina aktivistov zvaná Minuteman Project. Stovky amerických ozbrojených dobrovoľníkov sa rozhodli hliadkovať na americko-mexickej hranici v Arizone, na vlastnú päsť, v snahe odháňať ilegálnych prisťahovalcov a zároveň tým ukázať, že tieto hranice sú takmer bez kontroly. Bush na to zareagoval tak, že navštívil túto hranicu a sľúbil zvýšenie ochrany hraníc, viac strážnikov na hraniciach a viac zadržiavacích zariadení.¹⁰⁰

Na prelome rokov 2005 a 2006 sa pozornosť Kongresu presunula k snahe o reformu celej imigračnej politiky. Obe komory ale začali rokovania na „dvoch samostatných

---

⁹⁸ Ibid, s. 190-191.

⁹⁹ Ibid, s. 191 – 192.

¹⁰⁰ WROE, ANDREW: op. cit., s. 194.

tratiach“.¹⁰¹ Prvým návrhom bol napokon ***Border Protection, Antiterrorism and Illegal Immigration Control Act*** inšpirovaný Senátorom Tancredom a navrhnutý poslancami Sensenbrennerom a Kingom. Tento zákon však neobsahoval žiadnu cestu k občianstvu ani žiaden „guest-worker“ systém, obsahoval však niekoľko kontroverzných ustanovení. Týmto zákonom sa zvyšovali sankcie za prijímanie pracovníkov bez dokladov a zároveň zamestnávateľ bol pri prijímaní nového zamestnanca nútený overiť si jeho číslo sociálneho poistenia. Zároveň bol zavedený trest odňatia slobody pre osoby, ktoré vedome pomáhajú nelegálnym cudzincom, ako aj pre samotné osoby, ktoré nelegálne prekročia hranice, čím by sa tento čin kriminalizoval a tieto osoby by boli považované za kriminálnikov. Návrh zákona upustil od politiky „chytenia a uvoľnia“. Boli vyčlenené finančné prostriedky na výstavbu 700 míľ dlhého plotu medzi USA a Mexikom..¹⁰² Prijatie tohto zákona spôsobilo vlnu masívnych protestov prevažne mexických prisťahovalcov proti kriminalizácii imigrantov bez dokladov. Požadovali prijatie humánnejších prisťahovaleckých zákonov. Vďaka týmto masovým protestom nebol návrh zákona prijatý Senátom, ktorý začal uvažovať o vyváženejšom prístupe k prisťahovalectvu, pričom bolo potrebné zladať záujmy Republikánov, ktorí sa obávali, že bude nelegálnym imigrantom poskytnutá automatická cesta k občianstvu, a Demokratov, ktorí chceli, aby bolo viac prisťahovalcov prijatých skrz vzdelanie, skúsenosti či pracovné potreby než za účelom zlúčenia rodín.¹⁰³ Po dlhých debatách napokon v máji 2005 skupina Republikánov a Demokratov na čele so Senátormi Johnom McCainom a Tedom Kennedym predstavili návrh zákona – ***The Secure America and Orderly Immigration Act***, v ktorom požadovali vytvorenie vízového programu pre pracovníkov s nízkou kvalifikáciou, uľahčenie prisťahovania sa za prácou vďaka spolupráci s vládami iných štátov a legalizovať status cudzincov ktorí sa v krajine zdržujú neoprávnene, ak splnia určité podmienky a zaplatia pokutu.¹⁰⁴ Zákon však nebol prijatý v Snemovni reprezentantov, pretože ho konzervatívni Republikáni považovali za formu amnestie a zároveň by sa týmto zákonom poskytli ďalšie príležitosti pre imigrantov vstúpiť do krajiny a zamestnať sa, čo by mohlo opäť zhoršiť situáciu zamestnanosti domáceho obyvateľstva.¹⁰⁵

---

¹⁰¹ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 6-7.

¹⁰² WROE, ANDREW: op. cit., s. 194-195.

¹⁰³ GUTIÉRREZ, RAMÓN: op. cit., s. 73-74.

¹⁰⁴ H.R. 2330 Secure America and Orderly Immigration Act. *Library of Congress*. [on-line] Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/house-bill/2330?q=%7B%22search%22%3A%5B%22secure+america+and+orderly+immigration%22%5D%7D&r=1> [cit. 14/6/2017].

¹⁰⁵ GUTIÉRREZ, RAMÓN: op. cit., s. 74.

V máji 2006 bol Senátom po mnohých rokovaníach konečne schválený ***Comprehensive Immigration Reform Act***, ktorý bol predložený umierneným republikánskym Senátorom Arlenom Specterom a bol čiastočne úpravou návrhu, ktorý predtým predložili Senátori McCain a Kennedy. Tento návrh komplexnej imigračnej reformy zahŕňal väčšinu Bushových požiadaviek. Zaoberal sa bezpečnosťou hraníc, vytvorenia programu host'ujúcich pracovníkov a umožnenie za určitých okolností udeliť týmto pracovníkom občianstvo.¹⁰⁶ Tento návrh rozdelil nedokumentovaných imigrantov, ktorých bolo v krajine v tej dobe približne 11 miliónov, do troch kategórií. Dve skupiny nelegálnych imigrantov by mohli za určitých okolností zlegalizovať svoj status v krajine, tretia skupina, ktorá zahŕňala osoby pobývajúce nelegálne v USA po dobu menej ako dva roky, nemala na zotrvanie v krajine žiaden nárok.¹⁰⁷ Zástancami tohto návrhu boli Demokrati a približne polovica Republikánov. Bush však dlho váhal s vyhlásením svojej podpory tomuto návrhu, pretože sa obával, že by to konzervatívni Republikáni opäť považovali za formu amnestie. Napokon sa však verejne vyjadril a tento zákon podporil. Konzervatívni republikáni však opäť reagovali tvrdeniami, že ide o amnestiu. Nechceli prijať program host'ujúcich pracovníkov pred tým, než sa vyriešia problémy spojené s bezpečnosťou na hraniciach. Napokon sa znížila i demokratická podpora tohto návrhu po tom, čo John Sweeney, predseda odborovej organizácie AFL-CIO vyjadril nesúhlas s týmto programom, pretože podľa neho by jeho prijatím došlo k tomu, že by zamestnávateľia z „dobrých“ pracovných miest vytvorili len dočasné pracovné miesta s nízkou mzdou a nízkymi pracovnými podmienkami, pričom by sa títo pracovníci stali „pracovníkmi druhej triedy“. Senátori sa takisto obávali volebných dôsledkov pred nadechádzajúcimi voľbami. Medzitým sa udiali ďalšie masové protesty, tzv. ktorých význam však nebol jasný. Bush s nimi nesúhlasil a tvrdil, aby tieto osoby šli radšej protestovať po práci alebo cez víkendy. Senátor Martinez sa zas obával, že nájst' kompromis v Kongrese v tejto záležitosti bude po tejto udalosti bude ešte zložitejší kvôli „zhoršujúcim sa vášňam a zakoreneným pozíciám“. Bush 15. mája vystúpil pred televíznymi kamerami, aby sa vyjadril k prerokovávaným záležitostiam. Tu už však vyjadril určitý posun vo svojich požiadavkách – stále síce požadoval program pre host'ujúcich pracovníkov a legalizáciu imigrantov, viac sa už ale zaoberal bezpečnostnými a donucovacími opatreniami, napríklad zvýšením kapacít detenčných zariadení či zavedením ID kariet pre zahraničných pracovníkov. Čo však bolo kontroverzné, bola jeho požiadavka na nasadenie Národnej Gardy, ktorá by na hraniciach pomáhala hraničným hliadkam. Bush dúfal, že vďaka väčšiemu zameraniu na

---

¹⁰⁶ S. 2611 – Comprehensive Immigration Reform Act of 2006. *Library of Congress*. [on-line] Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/senate-bill/2611>. [cit. 19/6/2017].

¹⁰⁷ WROE, ANDREW: op. cit., s. 196.

bezpečnosť krajiny si na svoju stranu pritiahne najmä Republikánov v Snemovni reprezentantov.¹⁰⁸ Napriek tomu, že pozmeňujúce a doplnkové návrhy boli upravené tak, aby boli prijateľné aj pre Snemovňu reprezentantov, prijaté napokon touto komorou Kongresu neboli.

V októbri 2006, pár dní pred kongresovým „mid-term election“, prezident Bush podpísal *Secure Fence Act*. Na základe tohto zákona sa mali prijať opatrenia, ktoré by mali za následok efektívnejšie fungovanie hraničného personálu, ako aj technológii, a to zavedením dronov, pozemných senzorov, satelitov, radarov a kamier. Zároveň sa mala zlepšiť fyzická infraštruktúra, aby sa zabránilo ďalším nelegálnych vstupom zahraničných osôb, a to najmä výstavbou oplotenia na mexicko-americkej hranici, inštaláciou ďalších ciest, osvetlenia, kamier a senzorov.¹⁰⁹ Zákon prezident podpísal, pretože to bol podľa neho súčasť úsilia o reformu imigračného systému, požadoval však aj ďalšie kroky. Opäť zdôraznil, že je potrebné vytvoriť dočasný pracovný plán, čím by sa znížil vyvíjaný tlak na americkú hranicu, pričom by títo dočasní zahraniční pracovníci vykonávali prácu, ktorú domáce obyvateľstvo nechce vykonávať. Prisľúbil, že sa v spolupráci s Kongresom pokúsi o nájdenie „strednej cesty“ medzi amnestiou a programom masového vyhost'ovania.¹¹⁰

Po voľbách v novembri 2006 získali Demokrati väčšinu v Senáte aj Snemovni reprezentantov. To bolo pre Busha príležitosťou o ďalší pokus reformovať pokazený imigračný systém, keďže názory Demokratov na tieto otázky sa približovali k Bushovým, na rozdiel od názorov väčšiny príslušníkov jeho vlastnej strany. Bush po voľbách tvrdil, že imigrácia je „životne dôležitá otázka... kde verím, že s Demokratmi môžeme nájsť nejaké spoločné východisko.“ Takisto nový predseda Senátu, Harry Reid, sa vyjadril, že dúfa v spoluprácu s prezidentom. Rok 2007 bol už posledným rokom Georga W. Busha ako amerického prezidenta a tým pádom už jeho posledná šanca pokúsiť sa o rozsiahlu imigračnú reformu. Aj keď sa zdalo, že celková situácia je pre jej prijatie ideálna, napokon to tak nebolo. Pre Demokratov táto záležitosť nebola po voľbách prioritou. V tejto dobe pre nich bolo dôležité najmä to, aby si v nasledujúcich voľbách udržali svoju väčšinu v Kongrese a obávali sa, že by im prijatie tejto reformy mohlo len uškodiť. O slovo sa opäť začali hlásiť odborové organizácie, ktoré vyjadrovali obavy z programu pre zahraničných pracovníkov, napriek tomu, že podporovali legalizáciu. Kvôli vojne v Iraku sa zhoršovali medzistranícke konflikty

¹⁰⁸ WROE, ANDREW: op. cit., s. 196 – 200.

¹⁰⁹ H.R. 6061 – Secure Fence Act of 2006. *Library of Congress*. [on-line] 26/10/2006. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/house-bill/6061>. [cit. 16/6/2017].

¹¹⁰ President Bush Signs Secure Fence Act. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html>. [cit. 19/6/2017].

a tým pádom sa zdal kompromis medzi nimi čoraz menej možný. Ďalším aspektom bolo to, že sa blížili prezidentské voľby a prebiehali kampane, počas ktorých sa republikánski kandidáti obávali prejavíť svoje liberálne názory, pretože by kvôli tomu nemuseli uspieť v primárkach.¹¹¹ Kongresman Tom Tancredo nevylepšil situáciu tvrdeniami, že „vplyv imigrácie – legálnej ako aj ilegálnej – v zamestnaniach, školách, zdravotníckej starostlivosti, národnej bezpečnosti, sú veľmi vážnymi problémami... ale najvážnejšie je, že toto všetko vytvára hrozbu pre americkú kultúru...“. Tancredo veril, že v budúcnosti budú niektoré prvky americkej kultúry nahradené prisťahovaleckými prvkami. S tým napríklad súhlasil Tato Laviera, básnik z Puerto – Rica žijúci v USA, ktorý vtipne okomentoval, že z USA sa stáva „AmeRíca“. To odkazovalo na to, že podľa cenzu z júla 2007 v krajine tvorilo latinskoamerické obyvateľstvo najväčšiu menšinovú skupinu, a to až 14% z počtu všetkých obyvateľov USA.¹¹² Napriek týmto okolnostiam bol Bush v tejto záležitosti aktívnejší než predošlý rok a začal pracovať so Senátormi Kennedym a Kylom na návrhu novej reformy. Vytvorili *Comprehensive Reform Act of 2007*, ktorý oproti návrhu z roku 2006 zahŕňal ustanovenia o legalizácii, ktoré zahŕňalo viac ľudí, avšak umožnilo menšiu istotu získať následne trvalý pobyt v krajine alebo americké občianstvo. Návrh zákona obsahoval aj program pre hostujúcich zahraničných pracovníkov, ktorý vyžadoval, že účastníci tohto programu museli po dvoch rokoch opustiť krajinu. Bol tu aj navrhnutý nový vízový bodový systém, ktorý mal niektoré víza určené pre rodinnú imigráciu „presunúť“ k pracovnej imigrácii. Senátori z oboch strán sa dennodenne stretávali, aby zosúladiли svoje návrhy a hlasovali o pozmeňujúcich a dodatočných návrhoch. Pri záverečnom hlasovaní v Senáte napokon návrh nebol prijatý – 16 Demokratov a 37 Republikánov hlasovalo proti návrhu. Bushove imigračné reformné plány boli teda týmto definitívne zmarené.¹¹³

3.4 Zhodnotenie imigračných politík Georga W. Busha

Hlavným dôvodom toho, že prezident Bush nedokázal dosiahnuť dostatočnú podporu pre prijatie CIR, bola veľmi zle zvolená rétorická stratégia, ktorá sa sústredila na nesprávne zvolené publikum. Napriek tomu že sa na imigračnú reformu zameriaval už počas jeho pôsobenia ako guvernér Texasu, bol úplne nepripravený na nesúhlasné reakcie od oponentov. Nedokázal zároveň dostatočne presvedčiť svojich straníckych kolegov pre podporu jeho požiadaviek. Okrem toho však situáciu ovplyvňovali aj ďalšie faktory, ako napríklad masívne protesty imigrantov za svoje práva, ktoré mali však nakoniec opačný efekt, ale aj tlak

¹¹¹ WROE, ANDREW: op. cit., s. 200 – 201.

¹¹² GUTIÉRREZ, RAMÓN: op. cit., s. 74 – 75.

¹¹³ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 8.

odborových organizácií, ktorí sa obávali situácie na pracovnom trhu pre domáce obyvateľstvo. Ďalším dôvodom neúspechu bolo to, že zástupcovia z homogénnych volených obvodov a dvojročným volebným cyklom boli citlivejší na krátkodobé faktory a verejnú mienku na rozdiel od Senátorov, ktorí boli volení až na šesť rokov. Svoju úlohu zohral aj fakt, že napriek tomu, že Bushova pozícia v rámci imigračnej reformy bola jasná, snažil sa priamo nepodporovať určité kongresové návrhy aby nepodkopával stranícku jednotu. Jeho taktikou bolo stanoviť určité ciele, čakať, kým Kongres príde s určitými návrhmi a až potom zasiahnuť a v prípade potreby sa snažiť o kompromis. Často na to však už bolo neskoro.

V druhom prezidentskom období Georga W. Busha došlo k viacerým zmenám v rámci imigračnej politiky v porovnaní s jeho prvým prezidentskom obdobím (v prípade že opomenieme bezpečnostné opatrenia po 9/11). Boli prijaté viaceré opatrenia, bol zvýšený rozpočet pre hraničnú bezpečnosť z 4,6 miliónov počas nástupu do prezidentského úradu na 10,4 milióna dolárov. Zdvojnásobil sa počet hraničných dôstojníkov oproti počtu počas nástupu Busha do prezidentského úradu, kedy bolo týchto dôstojníkov približne deväť tisíc.¹¹⁴ Celkovo bolo prijatých šesť hlavných imigračných opatrení. Bushovi sa však opäť nepodarilo presadiť väčšinu zo svojich plánov na rozsiahlu reformu imigračnej politiky. Tvorba tejto politiky však bola len jednostranná a legalizácia či vízová reforma nakoniec bola vždy v Kongrese zablokovaná. K dôvodom Bushových zmarených plánov môžeme zaradiť zlé načasovanie týchto imigračných opatrení, medzistranícke konflikty, hospodársku krízu, dlhé riešenie reformy sociálneho zabezpečenia, riešenie bezpečnostných opatrení v reakcii na teroristické útoky, vojnu v Iraku a ďalšie udalosti, ktoré ovplyvnili americkú politiku a jej postupy. Hlavným dôvodom toho, že sa mu nedarilo presadiť svoje ciele bolo konzervatívne krídlo Republikánskej strany, ktoré zastávalo opačné názory na imigračnú reformu, často jeho snahy blokovalo. Predstavitelia tohto krídla väčšinou zastávali aj významné funkcie v Kongrese ako predsedovia výborov (napríklad imigračný výbor v Snemovni Reprezentantov, imigračný podvýbor v Senáte či napríklad súdny výbor), ktoré mali dôležité slovo pri rozhodovaní o imigračných otázkach.

---

¹¹⁴ President Bush Signs Secure Fence Act. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html> [cit.20/6/2017].

4 Imigračné politiky Baracka Obamu

4.1 Imigračné vízie Baracka Obamu pri vstupe do prezidentského úradu

Počas druhej polovice druhého prezidentského obdobia Georga W. Busha začala prebiehať prezidentská kampaň pred nadchádzajúcimi prezidentskými. Kandidátom na prezidenta z radov Demokratov bol Barack Hussein Obama, ktorý porazil v primárkach svoju najväčšiu stranícku súperku Hillary Clintonovú. V tom čase bol ešte Senátorom za štát Illinois. V USA a vo svete vzbudila jeho kandidatúra obrovskú vlnu záujmu, pretože jeho zvolenie malo znamenať obrovský zlom v dejinách USA, keď by na prezidentské kreslo prvýkrát v histórii zasadol Afroameričan. Zároveň by šlo o pomerne mladého prezidenta plného energie a chuti po zmenách, čo často pripomínal svojím heslom „Yes, We Can“. Vo voľbách sa v roku 2008 stretol proti Republikánovi Johnovi McCainovi, nad ktorým zvíťazil.

V rámci svojej kampane sa ani jeden z kandidátov primárne nezameriaval na problém imigrácie. Je samozrejmé, že v tej dobe bolo dôležitejšie zameriavať sa na stav ekonomiky a vojnu v Iraku, nebolo však možné opomenúť ani problematiku imigrácie vzhľadom k tomu, že sa v krajine nachádzalo niekoľko miliónov nelegálnych prisťahovalcov a ďalší neustále prichádzali. Čo sa týka postojov oboch kandidátov k otázke imigrácie, veľmi sa od seba neodlišovali. Obaja chceli najmä zvýšiť bezpečnosť a kontrolu na hraniciach s Mexikom a zaoberať sa problémami nelegálnej práce a nelegálnych imigrantov. Jednotlivé názory čiastočne menili na intenzite podľa toho, akému spektru voličov sa práve prihovárali. Podľa politologičky Alexandry Filinder veľká väčšina reklám na tému imigračnej politiky prebiehala v španielčine na španielsky hovoriacich televíznych kanáloch, kde hlavným heslom kandidátov bolo „všetko o imigrácii“, pričom v tých anglických sa obaja riadili heslom „nehovoriť nič o imigrácii“. Kvôli tomu, že mal Obama bližšie k odborom, bol zástancom väčšej kontroly zamestnávateľov, a toho, aby dodržiavali pracovné a mzdové podmienky. Nelegálnych imigrantov považoval Obama za budúcich občanov. K ich legalizácii sa vyjadril, že „je veľmi dôležité, aby sme si uvedomili existenciu týchto rodín a aby sme im dali možnosť ísť na ceste k občianstvu. Nejedná sa o automatické občianstvo. Nie je to amnestia. Museli by zaplatiť pokutu. Nesmeli by byť zapojení do kriminálnych aktivít. Museli by sa naučiť po anglicky.“ Získanie občianstva pre tieto osoby by teda zahŕňalo splnenie viacero podmienok, pričom predpokladom a zároveň aj cieľom by bola asimilácia týchto

prist'ahovalcov.¹¹⁵ Obama teda zdôrazňoval, podobne ako predtým Bush, že nejde o udelenie amnestie pre pracovníkov pracujúcich v USA bez povolenia, ale o vytvorenie „cesty“ k občianstvu. Obamova imigračná stratégia čerpala z kľúčových imigračných konceptov ako „americký sen“ či „národ imigrantov“. Fejtonista z Washington Post, Eugene Robinson, popísal Obamovu imigračnú filozofiu ako „aj,... aj“, než ako „bud', ... alebo“. Zároveň sa na imigračnú reformu nazeral z hľadiska národnej bezpečnosti, právneho štátu a spravodlivosti.¹¹⁶ Počas prezidentskej kampane sa v rámci imigračnej politiky zameriaval najmä na ochranu hraníc, pričom požadoval nárast počtu pohraničných strážcov, ako aj zlepšenie ich technológií a zvýšenie kapacít detenčných zariadení. Obama zároveň zastával názor, že je nutné zaviesť systém „penált a pokút“ pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú osoby bez oprávnenia na prácu v USA. Podporoval aj používanie identifikačných kariet, ktoré by boli opatrené prvkami proti sfalšovaniu pre jednoduché overenie, či má daná osoba americké občianstvo. Požadoval, aby bol zavedený realistický a spravodlivý systém, prostredníctvom ktorého by prist'ahovalec mohol získať americké občianstvo. Tomu by predchádzalo zaplatenie pokuty za ilegálne prekročenie americkej hranice, spätné zaplatenie daní, absolvovanie trestnej previerky, učenie sa anglického jazyka a vykonávanie práce po dobu aspoň 6 rokov.¹¹⁷

Keď Obama hovoril o probléme ilegálnych imigrantov, myslel tým vždy najmä mexických prist'ahovalcov. Tých považoval za odlišných prist'ahovalcov od tých, ktorí pochádzali z iných krajín. V porovnaní s nimi (napríklad z Poľska či Ruska) si títo prist'ahovalci z Mexika udržiavali väzby so svojim domovom – nevzdali sa totiž svojich jazykových a kultúrnych väzieb na svoju domovskú krajinu z dôvodu blízkosti krajín a rozvinutej technológie (satelity či drôtové prenosy). Podľa Obamu teda Mexičania ostali stále úzko naviazaní na svoje rodiny v Mexiku a vzdialení od iných komunít v USA. Počas volieb videli voliči problém imigrácie ako jednu z kľúčových záležitostí, ktorú bude musieť budúci prezident po nástupe do úradu riešiť. Túto záležitosť však nevnímali ako rozhodujúcu pri výbere prezidentského kandidáta. Obama sa preto v kampani sústredil na záležitosti, ktoré boli objektom záujmu voličov, a to najmä na otázku národnej bezpečnosti, ukončenia vojny v Iraku, či reformu zdravotníctva a školstva. Na oficiálnej webovej stránke Obamovej

---

¹¹⁵ ČANĚK, MAREK: Prezidentské volby v USA 2008 a téma imigrace. *Multikulturní centrum Praha*. [on-line]. 4/11/2008. Dostupné z <http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/prezidentske-volby-v-usa-2008-a-tema-imigrace>. [cit. 17/6/2017]

¹¹⁶ DORSEY, E. MARGARET; DIÁZ-BARRIGA MIGUEL: Senator Barack Obama and Immigration Reform. *Journal of Black Studies*, Vol. 38, No. 1, The Barack Obama Phenomenon (Sept. 2007), s 95 – 100.

¹¹⁷ DORSEY, E. MARGARET; DIÁZ-BARRIGA MIGUEL: *Ibid*, s. 96.

kampane sa dokonca problém imigrácie neuvádzal v hlavnom „zozname problémov“ (issues menu).¹¹⁸

4.1.1 Demokratická strana a otázka imigrácie

Vzhľadom k tomu, že Barack Obama je príslušníkom Demokratickej strany, je vhodné si upresniť, aký postoj má tento politický subjekt voči otázke imigrácie. Ako uvádza na svojom oficiálnom webe, „Demokratická strana pozná dôležitosť histórie našej krajiny ako krajiny prisťahovalcov. Ceníme si naše základné hodnoty tým, že zaobchádzame so všetkými ľuďmi, ktorí prichádzajú do Spojených štátov, s dôstojnosťou a rešpektom, a vždy sa snažíme prijať imigrantov – nie útočiť na nich.“ Demokratická sa preto snaží pracovať na komplexnej imigračnej reforme, ktorá by opravila nefunkčný imigračný systém, pričom sa zameriava na zvýšenie bezpečnosti amerického národa, s dôrazom na zločincov (nie na rodiny), a na posilňovanie americkej ekonomiky.¹¹⁹ Okrem toho sa Demokrati zameriavajú aj na prisťahovalcov, ktorí majú v USA rodiny, aby došlo k rýchlejšiemu zjednoteniu rodín. Snažia sa o ich lepšiu integráciu do spoločnosti, poskytovanie kurzov angličtiny a občianskej výchovy a zlepšenie ochranných opatrení, aby prisťahovalci nečelili deportácii už pri menších priestupkoch. Základný rozdiel medzi dvoma hlavnými politickými stranami v USA teda spočíva v tom, že Demokrati sa snažia podporovať cestu k občianstvu nelegálnych prisťahovalcov, zatiaľ čo Republikáni podporujú silnejšie pohraničné hliadky a tvrdšie dôsledky pre tých, ktorí v USA žijú nelegálne, rovnako ako pre tých, ktorí ich zamestnávajú, prípadne im pomáhajú (napríklad pri falšovaní dokladov).¹²⁰

4.2 Presadzovanie imigračných plánov

Po nástupe do prezidentského úradu to Obama nemal vôbec jednoduché. Krajina sa práve zmáhala v hlbokéj hospodárskej kríze, každým dňom rástol americký štátny dlh, USA bolo zapojené v dvoch extrémne nákladných vojnových konfliktoch a vo svete panovala vlna antiamerikanizácie, za čo bol z veľkej časti zodpovedný vtedy už bývalý prezident Bush a jeho politika. Obama bol však pri nástupe do prezidentského úradu vnímaný ako spása pre krajinu, pretože sám chcel do americkej politiky vrátiť dôstojnosť, stratenú sebadôveru

---

¹¹⁸ DORSEY, E. MARGARET; DIÁZ-BARRIGA MIGUEL: ibid, s. 96 – 99.

¹¹⁹ Immigration Reform. *Official Website of the Democratic Party*. [on-line]. Dostupné z <https://www.democrats.org/issues/immigration-reform>. [cit. 29/6/2017].

¹²⁰ Democratic View on Immigration. *Republican Views*. [on-line]. 20/10/2014. Dostupné z <http://www.republicanviews.org/democratic-view-on-immigration/>. [cit. 29/6/2017].

a uskutočniť zmeny vo vnútornej a zahraničnej politike.¹²¹ Počas prvých rokov v prezidentskom úrade však nevykonával žiadnu reformu imigračnej politiky, ktorú v kampani sľuboval. Počas tohto obdobia sa zameriaval hlavne na reformu zdravotníctva a posilnenie ekonomiky. Keď sa vrátil k problematike imigrácie, bol už politicky zlomený. Zároveň v Kongrese narastala politická polarizácia a Demokrati a Republikáni sa už nevedeli dohodnúť prakticky na ničom, čo by bolo pre americký ľud prospešné.¹²² Spolu s nástupom nového prezidenta, Baracka Obamu, sa zmenilo aj personálne zloženie Kongresu, kde Demokratická strana opäť získala väčšinu. Postupne sa znovu otvorili diskusie ohľadom imigračnej reformy. Tieto debaty boli primárne zamerané na otázky zvýšenia hraničných kontrol, legalizácie statusu nedokumentovaných pracovníkov žijúcich a pracujúcich nelegálne v USA a na trestanie zamestnávateľov zamestnávajúcich týchto pracovníkov.¹²³

Podobne ako jeho predchodca, aj Obama sa krátko po inaugurácii rozhodol navštíviť mexického prezidenta, vtedy už Felipeho Calderóna. Debatovali spolu o americko-mexických záležitostiach, pričom mu Obama prisľúbil, že sa bude usilovať o formu legalizácie pre ilegálnych prisťahovalcov. Krátko na to debatoval za zatvorenými dverami s prívržencami prijatia amnestie. To sa rozhodla podporiť aj tajomníčka DHS, Janet Napolitano.¹²⁴ Po tom, čo Senátor Kennedy odstúpil zo Súdneho výboru a následne zomrel, boli imigračné snahy v Senáte vedené predsedom Imigračného podvýboru a zároveň demokratickým Senátorom, Charlesom Schumerom. Ten začal dvojstranickú spoluprácu s Republikánkou Lindsey Graham. Dohodli sa, že do prípadného návrhu zákona zahrnú prísnejšie opatrenia na presadenie práva, vrátane biometrických preukazov totožnosti pre všetkých pracovníkov v USA, ale aj štedrejšie legalizačné ustanovenia. Kameňom úrazu ich debát však bola otázka, ako riadiť prisťahovalectvo založené na zamestnaní, najmä v otázkach nízkokvalifikovaných a dočasných pracovníkov. Ďalším problémom bolo, že Graham nevedela nájsť v radoch Republikánov ďalšieho sponzora tohto návrhu zákona. Kvôli tomu sa ich rokovania zastavili. Demokrati v oboch komorách Kongresu však predstavili svoje vlastné návrhy zákonov. V Snemovni Reprezentantov predstavili poslanci Luis Guterrez a Solomon Ortiz spolu s ďalšími členmi kongresového Hispánskeho výboru. Na konci roka 2009 vytvorili ***Comprehensive Immigration Reform for America's Security and Prosperity Act*** (CIR-ASAP). Poslanci v ňom čerpali z návrhu zákona McCaina a Kennedyho, avšak s určitými

¹²¹ MRÁZEK, JAROSLAV: Kam kráčiš Obamo? 42. [on-line]. 11/2/2014. Dostupné z <http://a2larm.cz/2014/12/kam-kracis-obamo/>. [cit. 23/6/2017].

¹²² Ibid

¹²³ IOM: op. cit., s. 207.

¹²⁴ *President Obama's Record of Immigration Enforcement 2009 – 2015. A Special Report by the Federation for American Immigration Reform.* Washington, DC: Fair Horizont Press, 2016, s. 3-5.

zmenami. Ich guest-worker program nahradili krátkodobým programom, ktorý by umožnil regionálne víza pre Mexiko a ďalšie krajiny, z ktorých veľké množstvo osôb sa nachádza neoprávnene v USA. Zároveň zriadili odbornú komisiu, ktorá mala na starosti vytvorenie nového vízového systému založeného na zamestnanosti. V Senáte takisto prebiehali debaty o reforme imigračnej politiky medzi demokratickými Senátormi, a to konkrétne medzi Bobom Menendezom, Patrickom Leahym a Arlenom Specterom. Tí predstavili ***Comprehensive Immigration Reform Act of 2010***. Vo svojich plánoch sa inšpirovali medzistraníckymi debatami medzi Senátormi Schumerom a Grahamovou. Z návrhu však vyradili žiadosť o vytvorenie biometrických identifikačných kariet pre pracovníkov v USA.¹²⁵ Napokon však po neprijatí tejto komplexnej imigračnej reformy bola legislatíva akcia 111. Kongresu obmedzená len na tzv. ***DREAM Act (Development, Relief, and Education for Alien Minors)***. Obama sa totiž zaoberal problematikou mladých osôb, ktoré do krajiny so svojimi rodičmi prišli nelegálne ešte v mladom veku. Mnohí z nich však na to, že sú imigrantmi bez dokladov prišli až práve vo veku, keď končili strednú školu, a nemohli sa zapísať na univerzitu, vstúpiť do armády či legálne pracovať. Tieto osoby sú však kultúrne Američanmi, hovoria plynule anglicky, začlenili sa do spoločnosti, majú vyštudovanú strednú školu a len veľmi malú alebo žiadnu väzbu na krajinu svojho narodenia. Tieto osoby sú takmer totožné s tzv. „Američanmi druhej generácie“, ktorí však občianstvo USA majú, keďže sa narodili na území USA.¹²⁶ Hoci bol tento návrh zákona v Snemovni Reprezentantov pomerom 216-198 hlasov prijatý, v procedurálnom hlasovaní v Senáte mu chýbalo šesť hlasov na to, aby bol postúpený do ďalších diskusií.¹²⁷ Po neprijatí tohto zákona sa v rámci Obamovho príhovoru o stave Únie snažil tlačiť na Kongres, aby bol prijatý. Uskutočnil stretnutie s americkými celebritami hispánskeho pôvodu či príhovory na školách, aby ukázal, že riešiť tento problém je veľmi dôležité. Senát na to reagoval opätovným predstavením zákona v máji 2011, opäť však neúspešne. Bushova administratíva, na čele s tajomníčkou DHS Janet Napolitano, preto oznámila v roku 2012 Kongresu, že využíva svoju prokuratúrnu diskrečnú právomoc a zavádza DREAM Act, no už pod názvom ***DACA (Deferred Action for Childhood Arrivals)***. DHS ním umožnila ľuďom, ktorí prišli do USA ako deti a spĺňajú určité podmienky môžu požiadať o to, aby získali dočasnú ochranu, a to na dva roky, čím sa mali vyhnúť vyhosteniu, a zároveň by im bolo umožnené získať napríklad povolenie legálne pracovať či študovať na univerzite. Tento program však neprideľuje legálny stav týmto osobám, len sú chránení pred

---

¹²⁵ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 8-9.

¹²⁶ H.R. 6497 - DREAM Act of 2010. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/111th-congress/house-bill/6497>. [cit. 28/6/2017].

¹²⁷ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 9.

vyhostením. Žiadatelia o tento typ dočasnej ochrany sa so svojimi žiadosťami obracajú na USCIS.¹²⁸ Tento plán dočasne ochránil pred deportáciou približne 787 tisíc osôb.¹²⁹ Obamova administratíva sa následne začala zameriavať aj na rodičov osôb, ktoré majú v USA deti, ktoré mali buď americké občianstvo alebo sa aspoň v krajine zdržiavali legálne.¹³⁰

4.3 Druhé prezidentské obdobie

V roku 2013 bol konečne Senátom predstavený návrh zákona týkajúci sa zmien v imigračnom systéme. Bol predstavený *Border Security, Economic Opportunity, and Immigration Modernization Act of 2013*. Tento zákon mal vytvoriť program pre približne 11 miliónov neautorizovaných prisťahovalcov v USA, vďaka ktorému by mohli získať právne postavenie v krajine, pričom sa usiloval o to, aby viac reflektoval ekonomické potreby krajiny a bezpečnosť v krajine. Mal sa zároveň zdvojnásobiť počet hliadkovacích agentoch na hraniciach a zlepšiť technická vybavenosť. Senátom tento návrh prešiel pomerom 68-32. Opäť sa však do pozície postavili konzervatívni Republikáni v Snemovni Reprezentantov, ktorí tento návrh považovali za amnestiu. Po mnohých pripomienkach napokon tento návrh zákona nebol v Snemovni Reprezentantov prijatý.¹³¹

Začiatkom roka 2014 Barack Obama predniesol príhovor, v ktorom sa vyjadril o jeho záujmoch v rámci imigračnej politiky v jeho druhom prezidentskom období. V ňom zopakoval to, čo už každý vedel - že imigračný systém v USA je dlhodobo nefunkčný a je potrebné ho opraviť. Po neúspešných pokusoch prijať komplexnú imigračnú reformu sa snažil vyriešiť tento problém opäť akciami, na ktoré mal ako prezident právomoc a ktoré by pomohli z imigračnej politiky vytvoriť viac férový a spravodlivý systém. Mal na mysli tieto tri hlavné akcie:

1. stavať na pokroku v rámci hraničných kontrol zabezpečení dodatočných zdrojov pre personál orgánov činných v trestnom konaní, aby boli efektívnejší pri zastavovaní tokov pri nelegálnych prechodoch hraníc a aby urýchlili návrat tých osôb, ktorým sa tento nezákonných cezhraničný prechod podaril

---

¹²⁸ Consideration of Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA). *U.S. Citizenship and Immigration Services*. [on-line]. Dostupné z <https://www.uscis.gov/humanitarian/consideration-deferred-action-childhood-arrivals-daca>. [cit. 28/6/2017].

¹²⁹ CALDWELL, ALICIA A.: President Trump Just Canceled a Program to Reduce Deportations of Undocumented Parents. *Time*. [on-line]. 16/6/2017. Dostupné z <http://time.com/4821347/trump-obama-immigration-daca/>. [cit. 28/6/2017].

¹³⁰ *President Obama's Record of Immigration Enforcement 2009 – 2015. A Special Report by the Federation for American Immigration Reform*. Washington, DC: Fair Horizont Press, 2016, s. 3-5.

¹³¹ S 744 - Border Security, Economic Opportunity, and Immigration Modernization Act of 2013. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/744>. [cit. 28/6/2017].

2. zjednodušiť a zrýchliť proces pre vysokokvalifikovaných pracovníkov, absolventov či podnikateľov, aby v krajine ostali, a prispeli tak k americkému hospodárstvu
3. podniknúť kroky na zodpovedné riešenie miliónov nedokumentovaných prisťahovalcov žijúcich v USA

Čo sa týka tretieho bodu, ten rozvinul najviac, pretože si uvedomoval, že je najviac kontroverzný. Zdôraznil, že okrem toho, že USA je národ prisťahovalcov, je zároveň aj národom zákonov. Ľudia, ktorí prekročili nezákonne americkú hranicu za to musia byť zodpovední a to najmä tí, ktorí môžu byť nebezpeční. Preto sa za posledných šesť rokov zvýšil počet deportácií o 80%, ale je v potrebné v tom v záujme americkej bezpečnosti pokračovať. Deportovať sa však majú kriminálnici a členovia gangov, nie deti a rodiny. Obama pripomínal, že vzhľadom k obrovskému počtu, nie je možné deportovať všetkých nedokumentovaných prisťahovalcov (to však ani nebolo ani v jeho záujme). Pripomenul, že takíto ľudia žijúci v USA sa v mnohých prípadoch žijú dlhodobo, tvrdo pracujú, a to často na náročných a nízko ohodnotených pracovných pozíciách. Podporujú svoje rodiny, žijú v súlade s americkými zákonmi, v USA strávili väčšinu života, často sa tam narodili už ich potomkovia. Pripomenul, že aj jeho predchodca, prezident Bush tvrdil, že „sú súčasťou amerického života“. Chcel však, aby ľudia žijúci v USA hrali podľa pravidiel a dodržiavali zákony. Nechcel nespravodlivo odmeniť ľudí, ktorí nelegálne narušili americkú hranicu a zaručiť im okamžité legalizovanie ich statusu či udelenie občianstva. Preto predstavil dohodu, ktorú veril, že tradiční kritici neodsúdia a neoznačia za amnestiu. Za amnestiu totiž Obama považoval vtedajší imigračný systém v ktorom milióny ľudí neplatilo dane, prípadne nehralo podľa pravidiel a politici to často používali na vystrašenie ľudí či na zisk voličských hlasov. Navrhol preto, že osoby, ktoré sa v USA zdržiavali nelegálne po dobu viac ako päť rokov, mali deti, ktoré boli občanmi USA prípadne mali trvalé bydlisko na území USA, sa môžu prihlásiť, prejsť trestnou kontrolou a zaplatiť spravodlivý podiel daní, budú môcť požiadať o dočasný pobyt v USA bez toho, aby sa obávali deportácie. Týmto osobám by teda nebolo udelené právo na trvalý pobyt, občianstvo ani by im nepridelil výhody ktoré majú americkí občania. Tento program nemal byť určený pre osoby, ktoré sa v krajine nachádzali krátkodobo, alebo do krajiny prídu nelegálne v budúcnosti. Uvedomoval si, že Kongres s jeho legislatívnym akciami nebude súhlasiť, na čo im odkázal, aby prijali legislatívu týkajúcu sa týchto záležitostí.¹³² Túto imigračnú reformu chcel Obama uskutočniť prostredníctvom

---

¹³² Remarks by the President in Address to the Nation on Immigration. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://obamawhitehouse.archives.gov/issues/immigration/immigration-action#>. [cit. 29/6/2017].

právne záväzných nariadení, vďaka ktorým mohol opäť obísť Kongres. Na to ho však Kongres obvinil z „ilegálneho uchopenia moci“, nazvalo ho ako Obamovu tzv. „*backdoor amnesty*“ a jeho program nazvaný **DAPA** (*Deferred Action for Parents of Americans*) napadol na Najvyššom súde. Ten napokon v roku 2016 rozhodol, že Obama prekročil svoje prezidentské právomoci a tento plán zamietol.¹³³

4.4 Zhodnotenie imigračných politík Baracka Obamu

Po spomínaných pokusoch sa už neobjavili významnejšie snahy o presadenie imigračnej reformy zo strany prezidenta, pretože si uvedomoval, že Kongres s ním v tomto smere nespolupracuje. Je preto aj logické, že počas svojho prezidentského obdobia začal využívať prezidentské dekréty, aby ho tak pri rozhodovaní obišiel. Počas jeho dvoch prezidentských období napokon došlo k viacerým zmenám oproti jeho predchodcovi, nedošlo však k tomu zásadnému, o čo sa obaja pokúšali, a to k celkovej reforme imigračnej politiky. Dôvodov bolo viacero. Jednak sa počas jeho prezidentských období objavili záležitosti, ktoré bolo riešiť okamžite (zlá ekonomická situácia v krajine či reforma zdravotníctva...). Po riešení týchto otázok už bol politicky vyčerpaný. V Kongrese sa v čase hospodárskej krízy zhoršila situácia a narástli rozdiely medzi dvoma hlavnými politickými stranami, ktoré neboli schopné žiadnej dohody a teda nebolo takmer možné schváliť legislatívu týkajúcu sa reformy imigračnej politiky, ktorá by okrem zvyšovania bezpečnosti na hraniciach prijala aj určitú cestu k občianstvu či k legalizácii statusu pre osoby zdržujúce sa v krajine ilegálne.

Po opustení prezidentského úradu v roku 2017 po ňom ostali v rámci imigračnej politiky zmiešané výsledky. Napriek tomu, že sa mu nepodarilo dosiahnuť, aby boli prijaté zákony, ktoré by komplexne reformovali imigračnú politiku, podarilo sa mu uskutočniť dôležité kroky k tomu, aby ochránil pred deportáciou tzv. DREAMERS, teda mladých ľudí, ktorí do USA nelegálne imigrovali ešte v mladom veku. Ide však len o dočasný program, ktorý neposkytuje dlhodobé riešenie nejakej situácie týchto osôb. Za jeho prezidentstva sa podarilo opäť zvýšiť bezpečnostné opatrenia. Celkovo jeho prezidentstvo v rámci imigračnej politiky možno hodnotiť za neúspešné vzhľadom k tomu, že sa mu nepodarilo dosiahnuť komplexnú imigračnú reformu. Napriek tomu bol v tejto oblasti úspešnejší než jeho predchodca a podarilo sa mu ju aspoň do istej miery ovplyvniť. Obamova administratíva bola ale špecifická tým, že hneď po nástupe Obamu do prezidentského úradu sa začali zvyšovať

---

¹³³ CALDWELL, ALICIA A.: President Trump Just Canceled a Program to Reduce Deportations of Undocumented Parents. Time.[on-line]. 16/6/2017. Dostupné z <http://time.com/4821347/trump-obama-immigration-daca/>. [cit. 2/7/2017].

počty deportácii, a to nie len kriminálnikov.¹³⁴ Počas jeho administratívy boli teda prísnejšie presadzované vynucovacie opatrenia, ktoré mali za následok, že sa za tú dobu deportovalo najviac osôb, než za akéhokoľvek iného amerického prezidenta v histórii. Ku koncu jeho administratívy sa však počet deportácií postupne začal znižovať, na čo mala vplyv aj jeho exekutívna akcia nazývaná DACA.

---

¹³⁴ vid' graf 3 v prílohách

ZÁVER

Počas 20. storočia, a najmä 20 rokov po ukončení Bracero Programu, americký imigračný systém dlhodobo toleroval vysokú mieru nelegálneho prisťahovalectva a množstvo nelegálnych pracovníkov pracujúcich prevažne v poľnohospodárstve. Tento systém bol stabilný po dlhú dobu, pretože zaisťoval množstvo zahraničných pracovníkov pracujúcich za nízke mzdy bez toho, aby sa legislatívne muselo riešiť, koľko pracovníkov a za akých podmienok môže na územie USA vstúpiť. S čoraz väčším nárastom tohto prisťahovalectva však vzrastala potreba reformovať tento systém.¹³⁵

V predloženej diplomovej práci sme analyzovali imigračné politiky dvoch bývalých amerických prezidentov, a to Georga W. Busha (2001-2009), a Baracka Obamu (2009-2017). V skratke sa dajú zhodnotiť dve prezidentské obdobia Georga W. Busha¹³⁶ v rámci imigračnej politiky za neúspešné. Hoci nasledoval svoje sľuby a usiloval sa o uskutočnenie rozsiahlej imigračnej reformy, napokon sa takmer žiaden z jeho plánov nepodarilo uskutočniť. Bush často čelil kritike, že chce udeliť amnestiu tým, ktorí predtým porušili zákon nelegálnym prekročením amerických hraníc. Často však tejto kritike nedokázal čeliť a vyvrátiť ju adekvátnymi argumentmi. Za neúspechom imigračných reforiem počas jeho prezidentských období môžeme vidieť aj to, že nedokázal svojich straníckych kolegov presvedčiť, aby podporili jeho imigračné návrhy. Napriek tomu, že pochádza z Republikánskej strany, mal v týchto otázkach vždy bližšie k Demokratom. Počas jeho prezidentskej administratívy došlo v rámci imigračnej politiky iba k zvýšeniu bezpečnosti na hraniciach, čo sa však nedá celkom považovať za úspech prezidenta, ale najmä ako prirodzenú reakciu na teroristické útoky v roku 2001. Obamovi sa podobne ako Bushovi nepodarilo dosiahnuť komplexnú imigračnú reformu, no počas jeho prezidentstva sa podobne zabezpečila väčšia bezpečnosť na hraniciach. Došlo zároveň k väčšiemu množstvu deportácií ilegálnych imigrantov nachádzajúcich sa v krajine. K ďalším, napríklad legalizačným opatreniam, nebolo možné dospieť vzhľadom k zlej ekonomickej situácii v krajine, vysokej nezamestnanosti a vysokej polarizácii oboch politických strán v Kongrese. Vzhľadom k tomu, že s Kongresom nebolo možné v týchto veciach spolupracovať využil prezident Obama svoje exekutívne právomoci a prijal program DACA, ktorý umožnil poskytnúť ochranu pred deportáciou veľkému množstvu nelegálnych prisťahovalcov, ale len na dočasnej báze. Môžeme teda zhodnotiť, že

---

¹³⁵ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 8-9.

¹³⁶ Imigračným politikám Georga W. Busha sme v predloženej diplomovej práci venovali väčší priestor oproti imigračným politikám Baracka Obamu z dôvodu väčšieho množstva navrhovanej legislatívy počas jeho dvoch prezidentských období, rozkolu v Republikánskej strane v otázke imigračnej politiky a z dôvodu udalostí z 11.9.2001, ktoré mali na imigračnú politiku USA výrazný vplyv

v tomto smere bol úspešnejší než jeho predchodca, pretože sa nebál použiť aj prostriedky, ktorým „obišiel“ Kongres, za čo si od neho zaslúžil aj veľkú kritiku či dokonca žalobu. Neúspešnou bola napokon jeho snaha o legalizáciu statusu pre osoby, tzv. DAPA, ktoré sa zdržiavali v USA nelegálne, no mali deti, ktoré sa narodili na území USA a teda mali americké občianstvo. Napriek tomu, že sa mu podarilo uskutočniť aspoň niektoré body z jeho plánov, nemôžeme považovať jeho pokusy o komplexnú reformu americkej imigračnej politiky za úspešné.

V rámci komparácie imigračných politík týchto dvoch bývalých prezidentov sme zistili, že napriek tomu, že obaja pochádzajú z dvoch odlišných politických strán, mali toho ich imigračné politiky veľa spoločného. Republikán Bush i Demokrat Obama totiž podporovali široké imigračné reformy. Barack Obama sa dokonca často vo svojich prejavoch odvolával na svojho predchodcu, pripomínal jeho slová o tom, že prisťahovalci v USA sú súčasťou tejto krajiny a snažil sa pokračovať v jeho plánoch, ktoré sa Bushovi nepodarilo uskutočniť. Ani jednému sa však tieto imigračné reformy nepodarilo dotiahnuť do konca. Počas ich administratív boli však prijaté určité zákony, ktoré aspoň do istej miery zmenili imigračnú politiku v USA. V rámci predvolebných kampaní sa obaja zameriavali na hispánskych voličov, je ale otázne, do akej miery išlo o skutočný zámer pomôcť legalizovať ich status, alebo sa len usilovali o ich hlasy vo voľbách. Čo mali ich predvolebné kampane spoločné bolo totiž to, že sa ich predvolebné prejavy menili v závislosti od toho, akému publiku sa práve prihovárali. Keď vystupovali v tradične amerických médiách, otázku imigrácie príliš nespomínali, na televíznych staniciach vysielajúcich po španielsky však otázku imigrácie obaja kladli na prvé miesto. Hispánski voliči sú totiž považovaní za veľkú skupinu voličov, ktorú si možno získať na svoju stranu svojimi predvolebnými sľubmi, ktoré väčšinou súvisia práve s legalizáciou ich statusu. Medzi hlavné dôvody neúspechu ich imigračných reforiem možno zaradiť celkovú situáciu v krajine – ako sme už u Busha spomínali, situáciu skomplikovali teroristické útoky a následné vojny, ktoré USA viedli, u Obamu to bola najmä nepriaznivá ekonomická situácia. Primárne musel riešiť hospodárske otázky, ako aj reformu zdravotníctva, a tak sa problematike nemohol naplno venovať, a to najmä v prvých rokoch v prezidentskom úrade. Ako spoločné dôvody ich neúspechu môžeme jednoznačne určiť nejednotu v Republikánskej strane, ktorej konzervatívne krídlo blokovalo väčšinu imigračných návrhov s odôvodnením, že ide o amnestiu. Väčšinou šlo aj o nevhodné načasovanie navrhovaných legislatív, ktoré spomenieme nižšie.

Na záver možno spomenúť aj všeobecné dôvody toho, že Bushove a Obamove snahy o komplexnú reformu imigračnej politiky neboli úspešné. „Opravenie“ nefunkčného imigračného systému je totiž možné skrz legalizáciu a vytvorenie väčšieho množstva legálnych víz, skrz efektívnejšie imigračné vynucovanie, alebo kombináciou oboch (čo je podstatou rozsiahlej imigračnej reformy). Imigračná tvorba politiky sa však v praxi opiera viac o vynucovanie, než o legalizačné opatrenia, a to najmä z troch dôvodov. Za prvé, dlhotrvajúca prítomnosť nelegálnych imigrantov v krajine predstavuje viditeľný dôsledok neefektívnych imigračných opatrení, na ktorý môžu reagovať iba tvrdé opatrenia a vynucovacie zákony. Zároveň sú imigranti, ktorí sa v krajine nachádzajú ilegálne, vnímaní ako osoby, ktoré urobili svoje vlastné rozhodnutie, na základe ktorého sa v krajine nachádzajú nelegálne a mali by za to vziať zodpovednosť.

Za druhé, fakt, že sa v americkej spoločnosti v podstate toleruje obrovské množstvo nelegálnych imigrantov v krajine je dôsledok nedostatočného dodržiavania existujúcich zákonov, najmä tých, ktoré sa venujú imigračným kontrolám na hraniciach alebo na pracoviskách. Legalizácia a vízová reforma vyžadujú prijatie nových zákonov, napríklad na to, aby bol zvýšený počet víz, no vynucovacie prostriedky môžu byť v podstate dosiahnuté len tvrdším presadzovaním už existujúcej legislatívy. Je samozrejme náročnejšie prejsť celým legislatívnym procesom a dosiahnuť dohodu, než len sprísniť dodržiavanie už prijatej legislatívy.

Tretí dôvod sa týka nerovnosti medzi výdajmi a ziskami v rámci migračného vynucovania. Množstvo skupín (napríklad zväzy spadajúce pod ICE) má finančný podiel na migračných kontrolách či v rámci stavebných a dozorných spoločností fungujúcich na južných hraniciach. Tieto skupiny sú účinnými lobistami na Kongres a snažia sa o pokračovanie investícií do vynucovania týchto kontrol, aby zvýšili svoje zisky. Ich náklady sú však minimálne – väčšinu výdavkov na presadzovanie práva totiž vynakladá federálna vláda.

Ďalším dôvodom pre nízku pravdepodobnosť prijatia komplexnej imigračnej reformy je volebný kalendár Snemovne reprezentantov. Vzhľadom ku krátkemu volebnému obdobiu jej členov je náročné pre podporovateľov komplexnej imigračnej reformy podporiť snahy o jej prijatie, pretože čelia rôznym politickým bariéram a manipuláciám, prípadne sa mnohí členovia Snemovne Reprezentantov snažia hlasovať za takéto zákony účelovo vzhľadom k verejnej mienke a k tomu, aby si v ďalších voľbách opäť zaistili miesto v Kongrese. Príkladom je situácia po nástupe Baracka Obamu do prezidentského úradu, počas ktorej síce

mala Demokratická strana, zastávajúca zhovievavejšie postoje voči imigrácii, väčšinu v Kongrese, no vzhľadom k hospodárskej kríze a vysokej zamestnanosti neboli ochotní prijať zákon, ktorý by vytvoril pracovné víza pre stovky tisíc zahraničných pracovníkov. Tým by Demokrati okrem iného riskovali aj podporu od svojich voličov. Tieto krátkodobé výzvy však reflektujú niektoré hlbšie politické prekážky ku komplexnej imigračnej reforme. Načasovanie je veľmi dôležitým faktorom. Obama ani Bush nebrali komplexnú imigračnú reformu ako najvyššiu legislatívnu prioritu, napriek tomu že ich podporovali. Prezident Bush síce podporil imigračné návrhy v rokoch 2006 a 2007, táto podpora však prišla pomerne neskoro. Zároveň mu nepomáhala ani jeho verejná podpora, ktorá bola v tom čase pomerne nízka. Podobne aj Obama zvolil nevhodné načasovanie riešenia imigračných otázok - síce napríklad v roku 2010 predstrel svoj imigračný plán, napokon musel prioritne riešiť otázku reformy zdravotníctva či hospodárske záležitosti.

V otázke prijatia komplexnej imigračnej reformy hrajú dôležitú úlohu aj tri skupiny. Prvou sú jej zástancovia, vplyvné záujmové skupiny, ktorú sú charakteristické tým, že sú rozdelené na skupiny s konkurenčnými prioritami. Podnikateľské skupiny podporujú reformy, kým zahŕňajú pracovné víza a nie sú napríklad veľmi zamerané na víza týkajúce sa zlúčenía rodín. Odborové zväzy sa zas primárne zameriavajú na legalizáciu a na presadzovanie primeraného pracovného prostredia. Náboženské, občiansko-právne či skupiny za práva imigrantov sa sústreďia na legalizáciu, víza založené na zlúčení rodiny či na široké imigračné presadzovanie. To rozptyľuje podporu pre prípadnú imigračnú reformu, pretože každý požaduje niečo iné. Druhou dôležitou skupinou sú odporcovia komplexných imigračných reforiem. Tí sú zjednotení svojim nesúhlasom a nevidíme medzi nimi takéto obrovské rozdiely v požiadavkách, ako u prvej skupiny. Spoločne nesúhlasia s vytváraním nových víz či legalizáciou nelegálnych prisťahovalcov a podporujú prísne vynucovacie opatrenia, čo vytvára ich jednotnosť a preto je pre nich jednoduchšie dosahovať svoje požiadavky. Treťou významnou skupinou sú latinoameričania, ktorých politické subjekty vidia ako voličov, ktorých môžu vďaka svojim sľubom legalizácie pritiahnuť na svoju stranu. Príkladom je plán Demokratov na legalizáciu statusu nelegálnych prisťahovalcov a prijatia nových víz ktorý predstavili pred voľbami v roku 2002, napriek tomu, že vedeli že v Kongrese s väčšinovým postavením Republikánov nemali šancu uspieť. Rovnako tento boj o hispánskych voličov, ako sme už spomínali, vidieť i v predvolebných taktikách prezidentov Busha i Obamu.¹³⁷

---

¹³⁷ ROSENBLUM, MARC R.: op. cit., s. 10 – 13.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

MONOGRAFIE

AMBROSEK, RENEE: *America debates United States policy on immigration*. New York: Rosen Pub. Group, 2007, 84s., ISBN 978404219243.

BANKSTON, CARL L. III (ed.): *Encyclopedia of American Immigration*. Pasadena: Salem Press, 2010, 313 s., ISBN 1587656027.

BARŠA, PAVEL; BARŠOVÁ, ANDREA: *PŘISTĚHOVALECTVÍ A LIBERÁLNÍ STÁT: Imigrační a integrační politiky v USA, západní Evropě a Česku*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, ISBN 8021038756.

DeLAET, DEBRA L.: *U. S. Immigration Policy in an Age of Rights*. Westport: Praeger, 2000, ISBN 0275967646.

DVOŘÁKOVÁ, VLADIMÍRA: *Spojené státy americké: společnost a politika*. Praha: Libri, 2002, ISBN 8072771418.

FAIR: *President Obama's Record of Immigration Enforcement 2009 – 2015. A Special Report by the Federation for American Immigration Reform*. Washington, DC: Fair Horizont Press, 2016, ISBN 9780989061490.

GIMPEL, JAMES G.; EDWARDS, JAMES R. Jr.: *The Congressional Politics of Immigration Reform*. Boston: Allyn&Bacon, c1999, ISBN 0205282032.

HAYES, HELENE: *U. S. Immigration Policy and the Undocumented: Ambivalent Laws, Furthive Lives*. Westport: Praeger, 2001, ISBN 0275954110.

HEER, DAVID: *Immigration in America's Future: Social Science Findings and the Policy Debate*. Boulder: Westview Press, 1996, ISBN 9780813387406.

HING, ONG BILL: *Defining America through Immigration Policy*. Philadelphia: Temple University Press, 2004. ISBN 1592132332.

JOPPKE, CHRISTIAN: *Immigration and the Nation-state: the United States, Germany and Great Britain*. Oxford: Oxford University Press, 1999. ISBN 019829428X.

PERRUCHOUD, RICHARD; REDPATH-CROSS, JILLYANNE, eds.: *Glossary on Migration*. Geneva: International Organization of Migration, 2011. ISSN 18132278.

WROE, ANDREW: *The Republican Party and Immigration Politics: From Proposition 187 to George W. Bush.* Studies of the Americas. New York: Palgrave Macmillan, 2008. ISBN 9780230600539.

VEDECKÉ ČLÁNKY

BLOEMRAAD, IRENE; GRAAUW, DE ELS: Immigrant Integration and Policy in the United States: A Loosely Stitched Patchwork. In: FRIDERES, JAMES; BILES, JOHN (eds.): *International Perspectives: Integration and Inclusion.* Kingston, Ont.: School of Policy Studies, Queen's University, 2012. ISBN 9781553393177.

COLLYER, MICHAEL; HAAS, DE HEIN: Developing Dynamic Categorisations of Transit Migration. In: *POPULATION, SPACE AND PLACE.* 18 (2012), s. 468 - 481. ISSN 15448452.

DORSEY, E. MARGARET; DIÁZ-BARRIGA MIGUEL: Senator Barack Obama and Immigration Reform. *Journal of Black Studies*, Vol. 38, No. 1, The Barack Obama Phenomenon (Sept. 2007), s. 90-104. ISSN 00219347.

GUTIÉRREZ, RAMÓN: George W. Bush and Mexican Immigration Policy. *Revue française d'études américaines* 2007/3 (No 113), s. 70 – 76. ISSN 03977870.

INTERNETOVÉ ODKAZY

BOYD, JOHN: Displaced Persons Act of 1948 [on-line]. Dostupné z <http://immigrationtounitedstates.org/464-displaced-persons-act-of-1948.html>.

Bush Immigration Speech: Key quotes. *BBC News*. [on-line]. Dostupné z <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/4984852.stm>.

CALDWELL, ALICIA A.: President Trump Just Canceled a Program to Reduce Deportations of Undocumented Parents. *Time*. [on-line]. 16/6/2017. Dostupné z <http://time.com/4821347/trump-obama-immigration-daca/>.

Consideration of Deffered Action for Chilhood Arrivals (DACA). *U.S. Citizenship and Imigration Services*. [on-line]. Dostupné z <https://www.uscis.gov/humanitarian/consideration-deferred-action-childhood-arrivals-daca>.

ČANĚK, MAREK: Prezidentské volby v USA 2008 a téma imigrace. *Multikulturní centrum Praha*. [on-line]. 4/11/2008. Dostupné z <http://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/prezidentske-volby-v-usa-2008-a-tema-imigrace>.

Democratic View on Immigration. *Republican Views*. [on-line]. 20/10/2014. Dostupné z <http://www.republicanviews.org/democratic-view-on-immigration/>.

George W. Bush 2000 On The Issues – Immigration. *4President Corporation*. [on-line]. Dostupné z <http://www.4president.org/issues/bush2000/bush2000immigration.htm>.

H.R. 2330 Secure America and Orderly Immigration Act. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/house-bill/2330?q=%7B%22search%22%3A%5B%22secure+america+and+orderly+immigration%22%5D%7D&r=1>.

H.R. 6061 – Secure Fence Act of 2006. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/house-bill/6061>.

H.R. 6497 - DREAM Act of 2010. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/111th-congress/house-bill/6497>.

Historical Overview of Immigration Policy. *Center for Immigration Policy*. [on-line]. Dostupné z <https://cis.org/ImmigrationHistoryOverview>.

How the U.S. Immigration System Works. *U.S. Immigration & Citizenship Form Services* [on-line]. Dostupné z <https://www.immigrationdirect.com/us-immigration-system.jsp>.

Immigration Reform. *Official Website of the Democratic Party*. [on-line]. Dostupné z <https://www.democrats.org/issues/immigration-reform>.

IOM: *Compendium of Migrant Integration Policies and Practices*. Geneva: Integration Organization for Migration, 2009, s. 209. [online]. Dostupné z http://rosanjose.iom.int/site/sites/default/files/Compendium_of_Migrant_integration.pdf.

JENKS, ROSEMARY: The Enhanced Border Security and Visa Reform Act of 2002, H.R. 3525. *Center for Immigration Studies*. [on-line]. June 2002. Dostupné z <http://cis.org/EnhancedBorderSecurityVisaReformAct2002-HR3525>.

MORTE, VICTORIA; NORDBY, AMANDDA: The Truth Behind A President's Immigration Reform Promises. *A LexisNexis Company*. [on-line]. 2/11/2016. Dostupné z

<https://www.law360.com/articles/857882/the-truth-behind-a-president-s-immigration-reform-promises>.

MRÁZEK, JAROSLAV: Kam kráčíš Obamo? *A2*. [on-line]. 11/2/2014. Dostupné z <http://a2larm.cz/2014/12/kam-kracis-obamo/>.

President Bush Signs Secure Fence Act. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html>.

President Bush's Plan For Comprehensive Immigration Reform. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/stateoftheunion/2007/initiatives/immigration.html>.

Remarks by the President in Address to the Nation on Immigration. *The White House*. [on-line]. Dostupné z <https://obamawhitehouse.archives.gov/issues/immigration/immigration-action#>.

Republican Views on Immigration. *Republican Views*. [on-line]. 25/11/2014. Dostupné z <http://www.republicanviews.org/republican-views-on-immigration/>.

ROMERO, C. VICTOR: *U.S. Immigration Policy: Contract or Human Rights Law?* 32 *Nova L. Rev.* 309 (2008), s. 309-325. [on-line]. Dostupné z http://elibrary.law.psu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1078&context=fac_works.

ROSENBLUM, MARC R.: *US Immigration Policy since 9/11: Understanding the Stalemate over Comprehensive Immigration Reform*. Washington, DC: Migration Policy Institute, 2011. [on-line]. Dostupné z www.migrationpolicy.org/pubs/RMSG-post-9-11policy.pdf.

S 744 - Border Security, Economic Opportunity, and Immigration Modernization Act of 2013. *Library of Congress*. [on-line]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/113th-congress/senate-bill/744>.

S. 2611 – Comprehensive Immigration Reform Act of 2006. *Library of Congress*. [on-line] Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/109th-congress/senate-bill/2611>.

SONNTAG, TRACEY J.: George W. Bush: Immigration Policy. *HighBeam Research*. [on-line]. Dostupné z <https://www.highbeam.com/topics/george-w-bush-immigration-policy-t10128>.

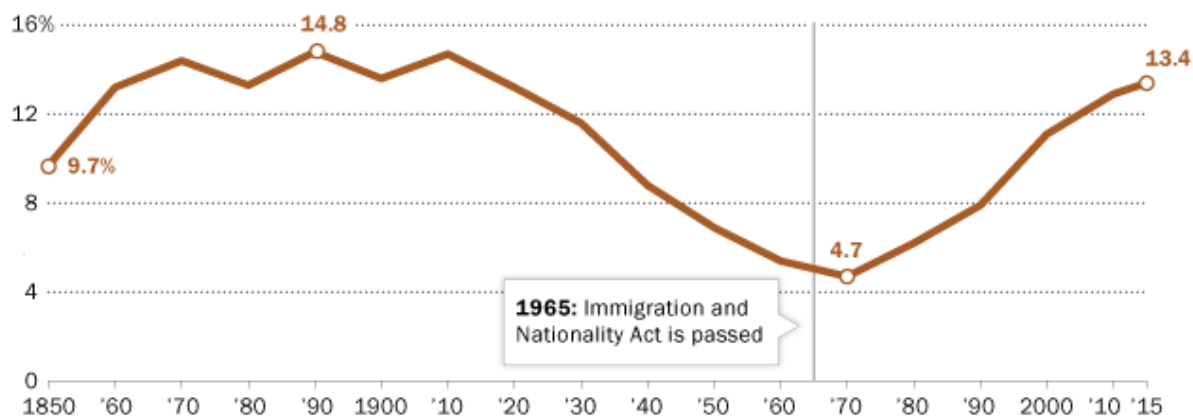

The 9/11 terrorist attacks. *BBC*. [on-line]. Dostupné z http://www.bbc.co.uk/history/events/the_september_11th_terrorist_attacks.

What is a Refugee? *USA for UNHCR. The UN Refugee Agency*. [on-line]. Dostupné z <http://www.unrefugees.org/what-is-a-refugee/>.

PRÍLOHY

Graf 1 Podiel imigrantov v rámci americkej populácie v rokoch 1850 - 2015 (v %)

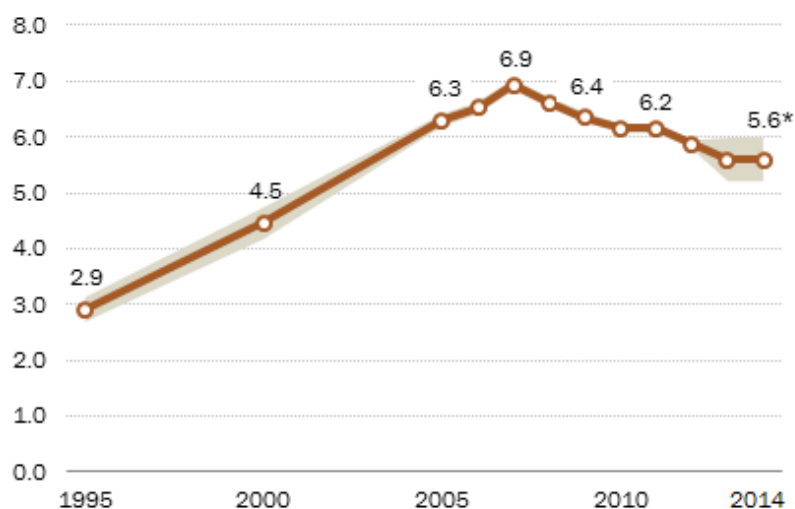
Zdroj: Key Findings about U.S. Immigrants. Pew Research Center. [on-line]. Dostupné z <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/05/03/key-findings-about-u-s-immigrants/>. Zdroj: U.S. Census Bureau, „Historical Census Statistics on the Foreign-Born Population of the United States: 1850-2000“ and Pew Research Center tabulations of 2010 and 2015 American Community Survey (IPUMP). [cit. 1/7/2017].

Tab. 1 Počet legálnych a nelegálnych imigrantov v USA počas rokov 2000-2014 (v miliónoch)

ROK	Legálni imigranti	Nelegálni imigranti
2000	24.1	8.6
2001	24.2	9.4
2002	25.1	9.7
2003	25.4	10.1
2004	25.7	10.7
2005	27.0	11.1
2006	27.7	11.6
2007	28.3	12.2
2008	28.9	11.7
2009	29.4	11.3
2010	29.7	11.4
2011	30.4	11.5
2012	31.3	11.2
2013	32.2	11.2
2014	32.5	11.1

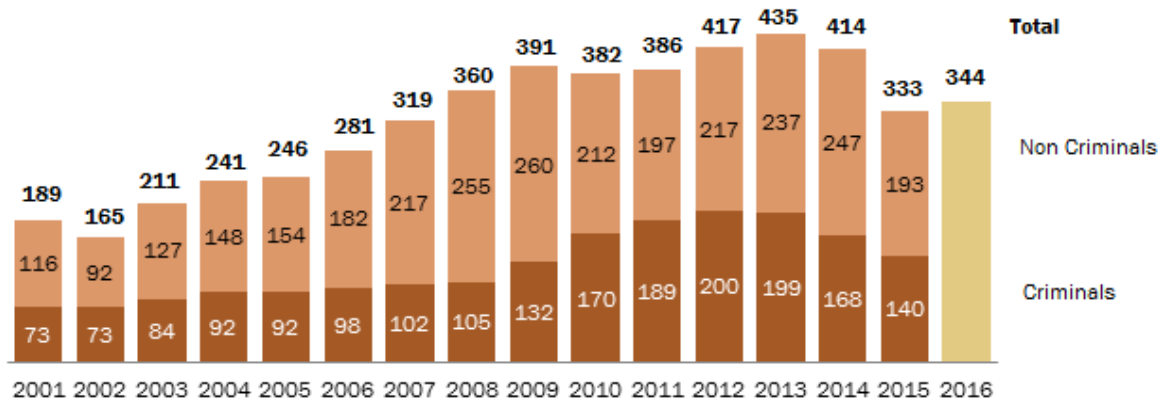
Zdroj: Immigrants. Pew Research Center. [on-line]. Dostupné z <http://www.pewresearch.org/data-trend/society-and-demographics/immigrants/>. Zdroj: Pew Research Center tabulations and estimates, adjusted. 2001-2002 and 2004 estimates based on March supplements to the Current Population Survey. 2000 and 2003 estimates based on augmented march supplements to the Current Population Survey. 2005-2014 estimates based on augmented American Community Survey (IPUMS). [cit. 1/7/2017].

Graf 2 Počet mexických neautorizovaných imigrantov v rokoch 1995 - 2014 (v miliónoch)

Zdroj: Key Findings about U.S. Immigrants. Pew Research Center. [on-line]. Dostupné z <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/05/03/key-findings-about-u-s-immigrants/>. Zdroj: Pew Research Center estimates for 2005-2012 based on augmented American Community Survey data from Integrated Public Use Microdata Series (IPUMS); for 1995, 2000, 2013 and 2014 based on augmented March supplements to Current Population Survey. [cit. 1/7/2017].

Graf 3 Počet deportácií imigrantov v USA v rokoch 2001 – 2016 (v tisícoch)

Zdroj: Key Findings about U.S. Immigrants. Pew Research Center. [on-line]. Dostupné z <http://www.pewresearch.org/fact-tank/2017/05/03/key-findings-about-u-s-immigrants/>. Zdroj: U.S. Department of Homeland Security Publications. Data for 2001-2004: „Yearbook of Immigration Statistics: 2010.“ Data for 2005-2014: „Yearbook of Immigration Statistics: 2014. Data for 2015: „Yearbook of Immigration Statistics: 2015. Data for 2016: „End of Year Fiscal 2016 Statistics.“ [cit. 1/7/2017].